53/02.02.00/2022
Kunnanhallitus 28.11.2022 § 194
Valtuusto 15.12.2022 § 65

Utsjoen kunnan

Talousarvio 2023 ja

taloussuunnitelma 2024-2025

Utsjoen kuntastrategia

Visio 2025

Utsjoki on saamelaisia perinteitä kunnioittava
ja rohkeasti tulevaisuuteen suuntaava kunta.
Kunnan elinvoimaisissa kylissä tuotetaan
palveluja sekä saamen että suomen kielellä.
Utsjoki on tunnettu luontaiselinkeinoistaan,
kansainvälisestä elinkeinotoiminnastaan
sekä kulttuuri- ja luontomatkailupalveluistaan.

Arvot

Elävä saamelaiskulttuuri
Arvo tarkoittaa saamen kielen kuulumista
ja saamelaiskulttuurin näkymistä arjessa.
Toiminnassa arvo näkyy saamenkielisten
ja saamelaiskulttuurilähtöisten palveluiden tietoisena ja aktiivisena kehittämisenä.

Luonto kulttuuriympäristönä
Arvo tarkoittaa kuntalaisten luonnonkäyttömahdollisuuksien
ja saamelaiskulttuurin turvaamista. Paikallinen luontokäsitys on laaja pitäen sisällään luonnon kestävän monikäytön, elinkeinot
ja ihmisten elinympäristön. Luonnonkäyttöön liittyvä
edunvalvonta on keskeisessä osassa kunnan toimintaa.

Yhdenvertaisuus
Arvo tarkoittaa yhdenvertaisia ja yksilöllisesti
suunniteltuja palveluja kaikille kuntalaisille.
Saamen kieleen ja kulttuuriin liittyvää yhdenvertaisuutta
edistetään aktiivisesti. Yhdenvertaisuutta
tukee monipuolinen rajat ylittävä
yhteistyö Norjan kanssa.

Suunnitelmallisuus
Arvo näkyy sujuvuutena, tehokkuutena ja
avoimuutena päätöksentekoprosesseissa,
toimivina ja yhdenvertaisina palveluina sekä
tulevaisuuden turvaavana määrätietoisena
edunvalvontana.

Strategiset painotukset

1. Kestävä kuntatalous
2. Kunta alueena on kilpailukykyinen ja elinvoimainen
3. Asukkaat saavat hyvät palvelut saamen ja
suomen kielillä
4. Kunta on vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Visio, arvot ja strategiset painotukset

Kestävä kuntatalous

Kilpailukykyinen ja elinvoimainen Utsjoki

Hyvät palvelut saamen ja suomen kielillä

Vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Kestävä kuntatalous

Tavoitteet

• Kunnan talous on tasapainossa
• Investointien suunnitelmallisuus – esimerkiksi tehdään kiinteistöjen käyttö- ja korjaussuunnitelma investointikaudelle (4 v.)
• Verorahoituspohjan vahvistaminen – elinkeinostrategian toimeenpano
• Hankintaosaamisen vahvistaminen

Kunta alueena on kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Tavoitteet

• Vahvistetaan yritystoiminnan toimintaedellytyksiä
– toteutetaan elinkeinostrategiaa tukevia kehittämishankkeita
• Parannetaan rajakaupan, viennin ja rajatyön edellytyksiä
– edunvalvontaa ja Utsjoki-mallin jatkohankkeet
• Haetaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia kestävän kehityksen mukaisia liiketoimintamahdollisuuksia

• Edistetään luontaiselinkeinoja ja mm. luontoon ja kulttuuriin pohjautuvia kestäviä liiketoimintamahdollisuuksia osana elinkeinostrategian toteutusta
• Edistetään monikielisyyteen ja -kulttuurisuuteen pohjautuvien työpaikkojen ja yritystoiminnan syntymistä
  – Áilegas-keskuksen kehittäminen
  • Luontoon ja kulttuuriin pohjautuvan matkailuelinkeinotoiminnan kehittäminen ja kansainvälistyminen
– esim. matkailustrategian tekeminen
• Tuetaan kyläkeskusten kehitystä ja elinvoimaisuutta huomioiden niiden vahvuudet
• Lapsiperheiden määrän lisääminen – kunta asuntorakentamisen edistäjänä ja hyvät monikieliset lapsiperheiden palvelut
• Päiväkoti- ja kouluverkoston säilyttäminen ja kehittäminen kyläkeskuksissa
• Tuetaan kaavoituksella elinkeinotoimintaa ja asuntorakentamista
• Saavutettavuuden ja logistiikan kehittäminen – edunvalvonnan tehostaminen sekä aktiivinen vaikuttaminen ja osallistuminen maakuntakaavan laadintaan
• Omaleimaisen kuntaimagon vahvistaminen – viestintäsuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen

Asukkaat saavat hyvät palvelut saamen ja suomen kielillä

Tavoitteet

• Palveluiden lähtökohtana on asiakastyytyväisyys, palveluiden riittävyys, oikea kohdentuvuus ja oikeellisuus
• Turvataan ja kehitetään lähipalveluiden saatavuutta
• Edunvalvonta sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä
• Edunvalvonta julkisten viranomaispalveluiden turvaamiseksi ja pysymiseksi
• Parannetaan saamenkielisten palveluiden tarjontaa mm. lisäämällä saamenkielisen henkilöstön määrää
• Lisätään sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksia ottamalla käyttöön uusia palvelumuotoja
• Osallistetaan asukkaat kunnan palveluiden kehittämiseen laajentamalla kuntalaisten kuulemista
• Vahvistetaan Norjan kanssa tehtävää yhteistyötä ja sitä kautta parannetaan palvelujen saatavuutta

Kunta on vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Tavoitteet

• Parannetaan ulkoista ja sisäistä viestintää viestintäsuunnitelman mukaisella toiminnalla
• Tuetaan työntekijöiden osaamisen kehittämistä koulutussuunnitelman mukaisesti
• Tuetaan työhyvinvointia ja työssä jaksamista
• Järjestetään työntekijöille hyvät ja asianmukaiset työvälineet ja työtilat

Kunnanhallituksen toiminnan yleiset tavoitteet ja toiminnan ohjaus taloussuunnitelmakautena

Kunnanjohtajan johdanto

Vuosien 2023-25 kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua on tehty isojen muutosten keskellä. Sote-palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnalta Lapin hyvinvointialueen vastuulle vuodenvaihteessa muuttaa kunnan tehtäviä merkittävästi. Kunnan vastuulle jäävät elinvoiman, sivistyksen ja teknisen toimen tehtävät, mikä antaa mahdollisuuden uudistaa kuntastrategian painopisteitä. Elinvoiman vahvistaminen korostuu kunnan tehtävissä entisestään äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa.

Kesällä 2021 alkaneen Tenojoen lohestuskiellon seurauksena Utsjoen talousalueen taloudelliset menetykset ovat olleet Luonnonvarakeskuksen tutkimuksen mukaan noin 5 miljoonaa euroa vuodessa. Lohestuskielto on jatkumassa jo kolmatta kesää, eikä lohikantojen elpymisen tulevaisuutta voida ennustaa. Ensi kesän lohenkalastuskiellon jälkeen talousalueen menetykset nousevat siten jo 15 miljoonaan euroon.

Koska lohestuksen tulevaisuus on olemassa olevalla tiedolla epävarma, on kunta arvioinut, että muun kestävän matkailun kehittäminen on avainroolissa elinvoiman turvaamiseksi.

Kunta on jatkanut vuonna 2021 käynnistyneitä äkillisen rakennemuutoksen hankkeita ja työ jatkuu edelleen vuonna 2023. Hanketeemoja on kolme: 1) yrittäjyys, työllisyys ja osaaminen 2) saamelaisuus, vastuullisuus ja hyvinvointi 3) infra ja saavutettavuus). Hankkeiden kautta kunta on saanut lisäresursseja elinvoiman kehittämistyöhön, vaikkei valtio ole tukenut kunnan taloudellisia menetyksiä erityisillä äkillisen rakennemuutoksen tuilla.

Viime vuosien taloudellista ahdinkoa on syventänyt koronapandemia, hiljentäen kansainvälisen matkailun ja pysäyttäen lähes kahdeksi vuodeksi yhden tärkeimmistä tulonlähteistä, rajakaupan. Utsjoen alueen yritysten liikevaihdosta yli 75 % perustuu rajakauppaan: kauppojen asiakkaista 90 % on norjalaisia.

Ukrainan sodan seurauksena energian hinta on noussut radikaalisti, millä on ollut suora vaikutus myös Utsjoen kotitalouksille, yrityksille ja kunnan taloudelle. Yleinen epävarmuus on supistanut kulutusta ja investointeja ja inflaatio on heikentänyt kuluttajien ostovoimaa.

Tulevan vuosikymmenen aikana Suomi ja samalla Utsjoen kunnan asukkaat ikääntyvät edelleen, työikäisen väestön laskiessa. Varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisissä alenema on merkittävä. Meidän on löydettävä yhdessä ne positiivista kehittymistä tukevat tekijät, joilla voimme vahvistaa ja varmistaa elinvoiman palautumisen ja verotulojen kasvun. Lisäksi meidän on huolehdittava siitä, että palvelurakenteemme on tarkoituksenmukainen.

Utsjoen kunnan talous vahvistui lähes kymmenen menneen vuoden ajan aina vuoteen 2021 asti, jolloin kunnan tilinpäätös oli pitkästä aikaa alijäämäinen. Yhtäjaksoisesti vuodesta 2015 kunnan taseeseen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä ehti kasvaa yli 4 miljoonaan euroon. Tämä ylijäämä kestää hetken jopa pientä alijäämää, mutta nähtävissä on, että kunnassa tarvitaan määrätietoisia toimia elinvoiman vahvistamiseksi, jotta kunta kykenee suoriutumaan kaikista tehtävistään. Kunnan velkataakka on suuri edellisellä valtuustokaudella tehdystä rohkeasta elinvoimainvestoinnista eli kaikkiin kyliimme rakennetuista monitoimitaloista. Ilman terveitä

koulutiloja meidän olisi entistä vaikeampi houkutella kuntaan lapsiperheitä ja pätevää sivistystoimen henkilökuntaa.

Kauan odotettu sote-uudistus on viimeinkin toteutumassa. Muutos tuo monia haasteita kunnalle ja vielä tässä vaiheessa myös epävarmuutta talouden toiminnan suunnitteluun. Odotettavissa on kuitenkin, että tulevaisuudessa talouden suunnittelu on helpommin ennakoitavaa.

Jo kuluneena vuonna on käynnistynyt seuraava laaja valtakunnallinen uudistus, kun valtion vastuulla nyt olevat TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa. Valmisteluaikataulu on tiukka ja vuoden 2023 lopulla kunnat tekevät päätökset, miten ne aikovat järjestää TE-palvelut tulevaisuudessa. Utsjoen kunnan on selvitettävä ja päätettävä osaltaan millaiseen palveluiden järjestämisen yhteistoimintamallin se menee mukaan muiden Lapin kuntien kanssa.

Talousarvion laadinnan perusteet ja kunnan taloutta kuvaavat painelaskelmat käsiteltiin luottamushenkilöiden ja virkajohdon yhteisessä talousseminaarissa, seminaarin aineisto ja tiedot perustuvat Ht Eero Laesterän kokoamiin kunnan väestöpohjaa ja taloudellista tilannetta kuvaaviin tilastoihin.

Valtuusto ei tehnyt muutoksia kunnan veroprosentteihin seuraavalle vuodelle. Suuria toiminallisia muutoksia ei ole tulossa tulevan talousarviovuoden aikana.

Kaikki hallintokunnat ovat osaltaan onnistuneet laatimaan talousarvionsa niin, että kokonaisuutenaan talousarvio on hieman ylijäämäinen.

Talousarvion mukaiset käyttötalouden toimintatuotot ovat 3 798 530 ja toimintakulut 9 053 126.

Kunnan tuloveroprosentti tulevalle vuodelle on 8,36 %. Kunnan yhteisövero-osuus alenee yhdellä kolmasosalla. Yleinen kiinteistövero on 1,25 %, vakituisen asunnon kiinteistövero 0,65 %, muiden asuinrakennusten kiinteistövero 1,60 % ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 2,00 %.

Verotuloja arvioidaan kertyvän seuraavasti; tuloveroa 1 625 000 €, yhteisöveroa 125 000 € ja kiinteistöveroa 750.000 euroa €. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän seuraavalle vuodelle 3 716 161 €.

Talousarvion mukaan nettolainan vähennys vuodelle 2023 on 657 467,70 €. Utsjoen kunnan lainamäärä 1.1.2023 on 11 292 532,18 € eli 9 602,49 € / asukas.

Investointilaskelmassa on hankintoihin varattu yhteensä 294 685 €, rahoitusosuudet investointeihin 91 000 €.

Arvioitu ylijäämä vuodelle 2023 on 35 315 €.

Laadittu talousarvioesitys tukee Utsjoen kuntastrategian toteutumista ja ottaa huomioon sen, että kunnan talous kehittyy niin, että suunnitellut toimenpiteet voidaan toteuttaa. Kunnassa on käynnissä kuntastrategian päivitystyö siten, että vuoden 2024 toiminta- ja taloussuunnitelma tehdään tukemaan uuden kuntastrategian toimeenpanoa.

Perustietoa kunnasta

Väestö 31.12.

Asukkaita	2017	2018	2019	2020	2021
	1242	1232	1212	1219	1176

Vuodesta 2017 kunnan väkiluku on vähentynyt 66 henkilöllä.

Saamelaisia	2003	2007	2008	2012	2015	2019
	821	806	809	768	722	662

Lähde: Saamelaiskäräjät

Ikärakenne 31.12.2021

Ikäryhmä	Yhteensä	Miehiä	Naisia
0 – 5 vuotta	54	30	24
6 – 15 vuotta	102	57	45
16 - 20 vuotta	50	35	15
21 – 65 vuotta	620	327	293
66 – 85 vuotta	311	163	148
yli 86 vuotiaat	39	17	22
Yhteensä	1176	629	547

Lähde: Tilastokeskus

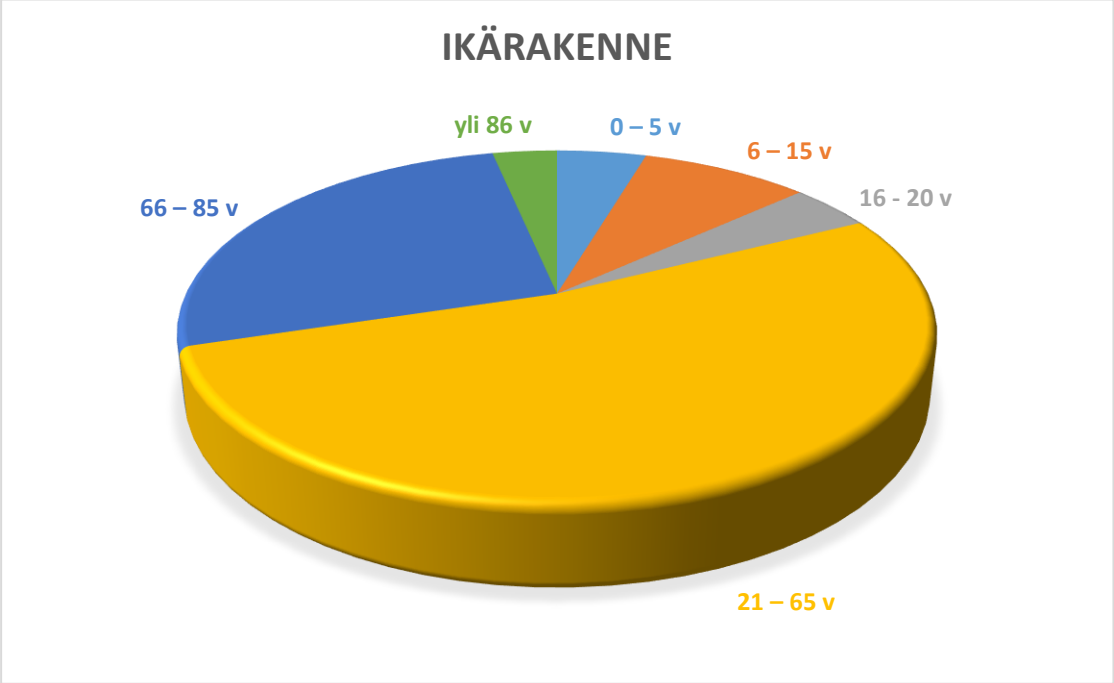

Työllisyys

Vuosi	Työvoima	Työlliset	Työttömät	Huoltosuhde
2011	566	513	53	1,52
2012	556	502	54	1,56
2013	568	505	63	1,53
2014	588	510	78	1,47
2015	574	491	83	1,54
2016	561	501	60	1,47
2017	536	486	50	1,56
2018	527	484	43	1,34
2019	541	502	39	1,10
2020	559	486	73	1,15

Lähde: Tilastokeskus ja Työ- ja elinkeinoministeriö

Työvoiman määrä on vuodesta 2016 lähtien laskenut 2 henkilöllä. Huoltosuhde (elatussuhde) kertoo kuinka monta työhön osallistumatonta (alle 17 v. ja yli 63 v.) on yhtä työllistä kohden eli kuinka monta elätettävää on yhtä elättäjää kohti.

Utsjoen kunta on Euroopan yhteisön pohjoisin kunta. Kunnassa on vahva saamelainen identiteetti ja saamelaisen alkuperäiskansan omaa kieltä, saamea, käytetään myös kunnan toisena virkakielenä.

Saamelaisuus merkitsee Utsjoen kunnassa vahvaa peruselinkeinojen asemaa. Kunnassa poro – ja muilla luontaiselinkeinoilla, joiden kehittämistä kunta osaltaan pyrkii edistämään, on erityisen vahva elinkeinollinen
ja kulttuurinen merkitys. Kunta tunnustaa saamelaisten elinkeinojen sekä saamen kielen ja kulttuurin merkityksen ja edistää ja tukee niitä toiminnassaan pyrkien siihen, että saamelaisten perustuslaissa turvatut oikeudet kunnassa toteutuvat. Edellä mainittu painotus näkyy erityisesti hyväksytyssä elinkeinostrategiassa, ja huomioidaan kuntastrategiatyössä.

Kunta tukee panostuksin perinteisten elinkeinojen, rajakaupan, matkailun, Barents osaamisen sekä sähköisten palveluiden kehittämistä.

Kunnan talous

Vuosi	Määrä (1000€)	Menot €/asukas
2014	15.459	12.269
2015	16.507	13.206
2016	15.200	12.268
2017	14.398	11.593
2018	15.381	12.484
2019	19.296	15.921
2020	22.114	18.126
2021	19.148	16.282
2022	18.673	15.878
2023	10.361	8.810
2024	10.583	8.999

2025 10.878 9.250

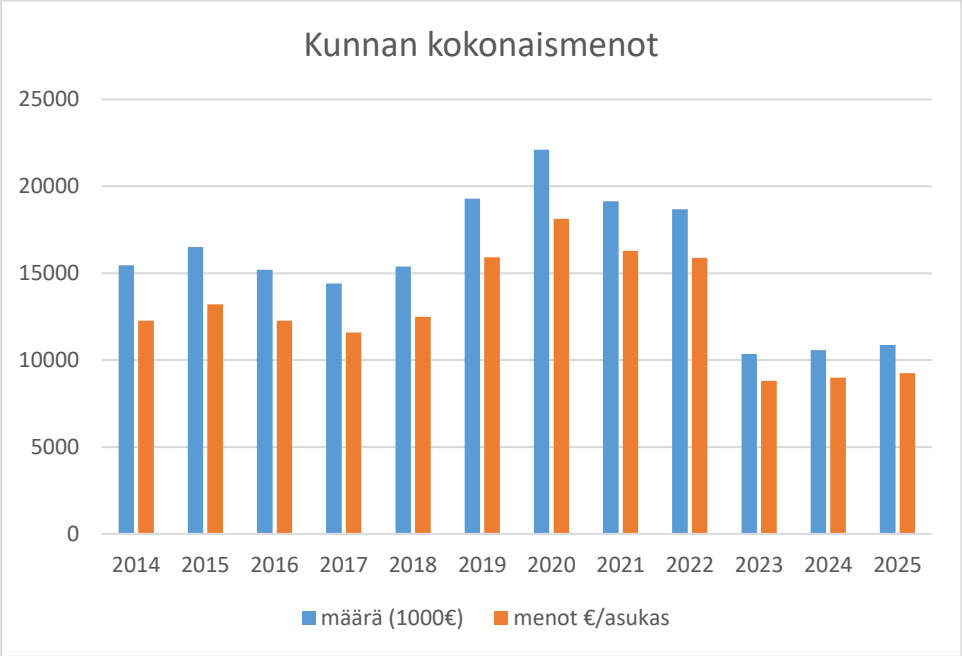

Kokonaismenoihin on laskettu toimintamenot, tuloslaskelmamenot, investointimenot sekä lainojen lyhennykset.

Toimintamenot			Toimintakate	
Vuosi	Määrä (1.000 €)	Muutos edell. vuodesta %	Menot €/ asukas	Määrä (1.000 €)
2014	12.925	-3,75	10.257	9.627
2015	13.936	+7,82	11.149	10.443
2016	14.098	+1,16	11.360	10.378
2017	13.292	- 5,72	10.702	9.487
2018	14.081	+5,94	11.430	10.121
2019	15.018	+6,65	12.392	10.786
2020	15.537	+3,45	12.735	11.133
2021	16.837	+8,36	14.317	11.820
2022	16.318	-3,08	13.876	11.734
2023	9.053	-44,52	7.698	5.255
2024	9.146	+1,01	7. 777	5.309
2025	9.237	+1,00	7.855	5.362

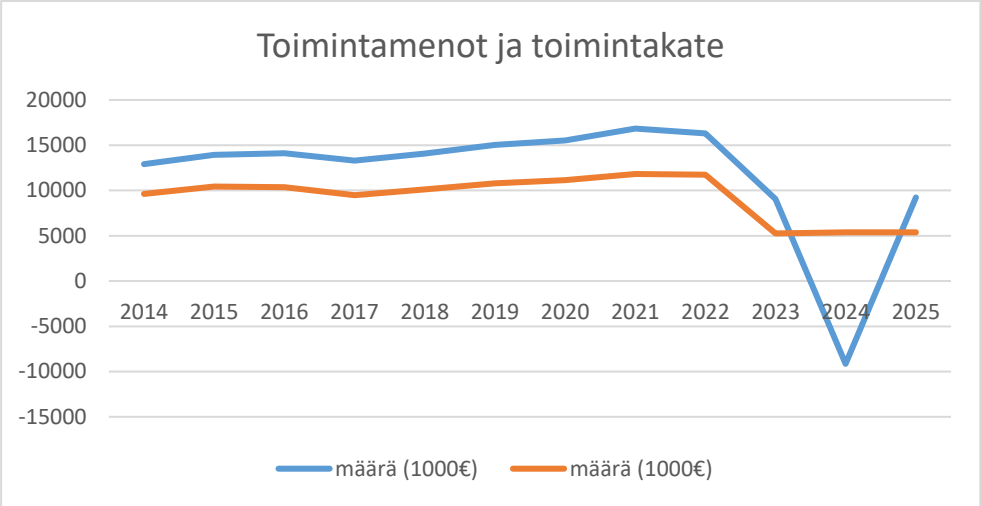

Käyttömenojen jakauma hallintokunnittain 2021-2023 (ilman poistoja):

Hallintokunta	Nettomenot 1000 €		
	2021	2022	2023
Yleishallinto	739	810	764
Sivistysltk	3.500	3.607	3.759
Tekninen ltk	545	381	318
Elinvoimaltk	389	366	414
Perusturvaltk	6.646	6.570	

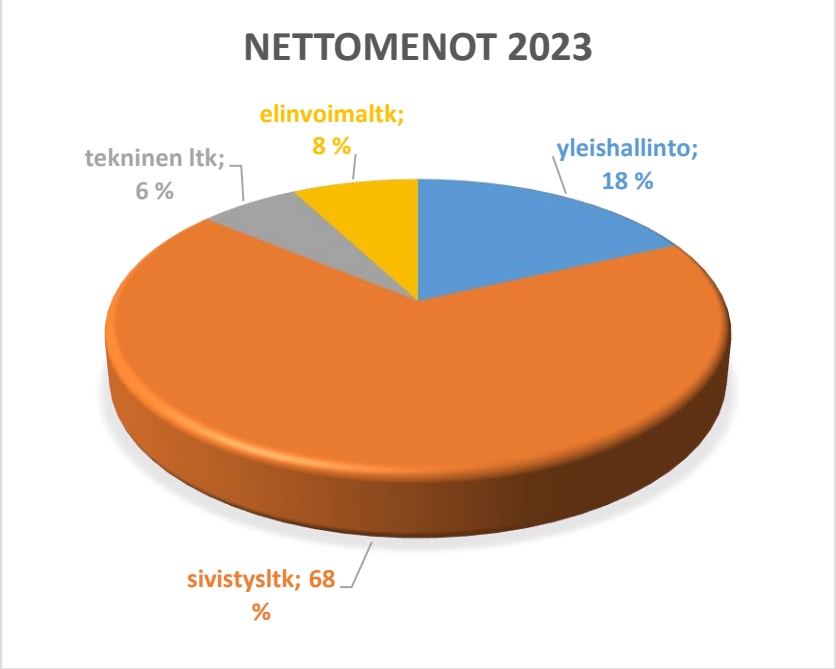

Ylivoimaisesti suurimmat menoja aiheuttavat toiminnot vuonna 2023 ovat sivistystoimessa 3.759 t €, kun käyttötalouden nettokustannukset ovat kokonaisuudessaan 5.255 t € sivistystoimen. Menojen yhteismäärä on 71,53 % käyttötalouden nettomenoista.

Vuoden 2023 tuloveroprosentti on 8,36% Taloussuunnitelmavuosien verotulot on laskettu 8,36 %:n mukaan.

	Kunnallisveron tuotto (1000 €)	Kiinteistöveron tuotto (1000 €)	Yhteisöveron tuotto (1000 €)
2014	3.762	543	113
2015	3.571	546	134
2016	3.713	615	130
2017	3.843	633	160
2018	3.780	621	149
2019	3.705	646	163
2020	3.999	595	155
2021	3.929	645	178
2022	4.050 (ta)	805	175
2023	1.625	750	125

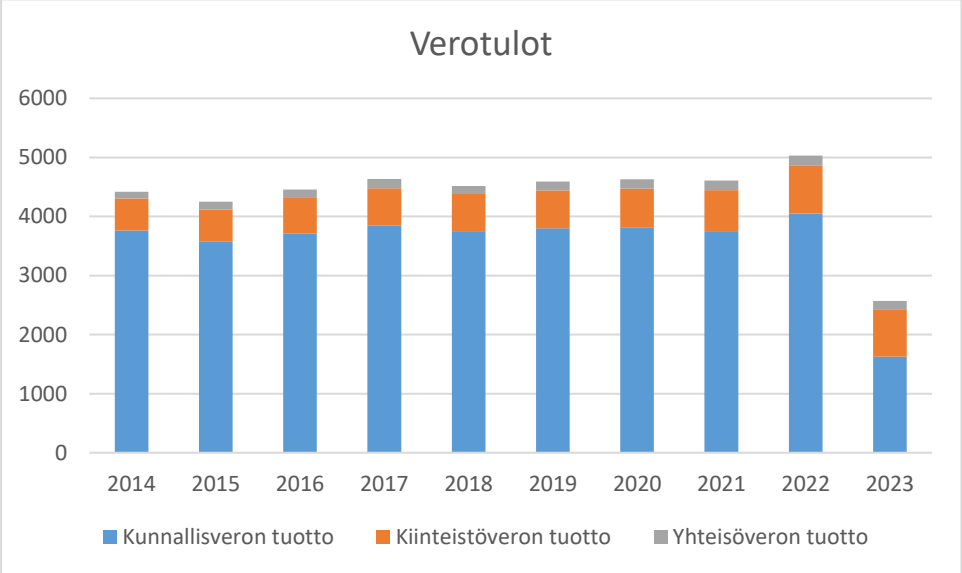

Kunnan valtionosuudet:

Vuosi	Määrä (1000 €)	€/asukas
2014	6.781	5.381
2015	6.707	5.366
2016	7.162	5.771
2017	6.856	5.520
2018	6.896	5.598
2019	7.269	5.997
2020	7.715	6.561
2021	7.454	6.338
2022	7.622	6.481
2023	3.716	3.160

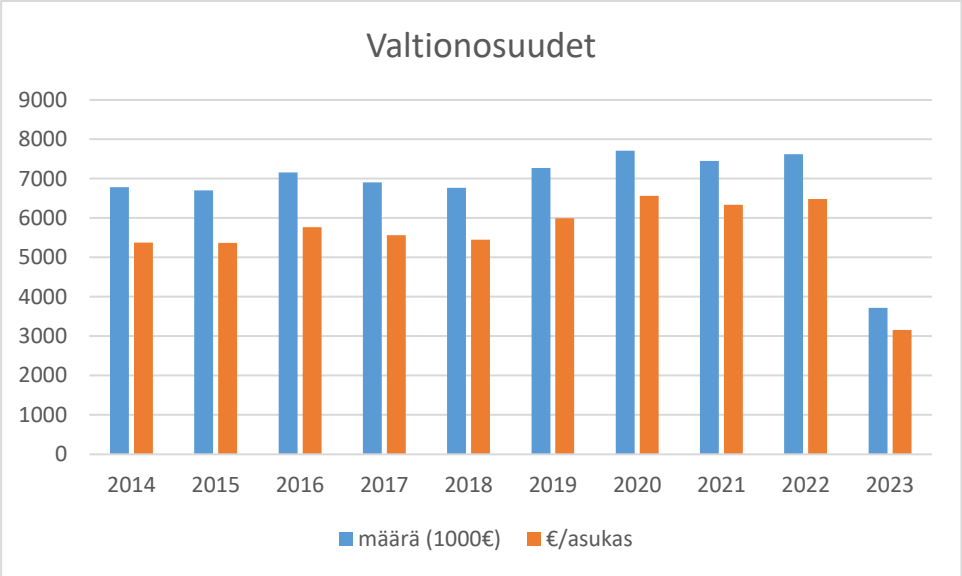

Kassavarojen muutos taloussuunnitelman mukaan ilman lainanottoa:

Vuosi	Määrä (1000 €)
2023	-251
2024	-515
2025	-645

Kassavarojen muutos on kunnan varsinaisen toiminnan menojen ja investointimenojen vaikutus rahoitukseen. Kassavarat ovat kaikkina vuosina 2023-2025 ilman lainanottoa alijäämäisiä. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettomenojen rahoitus sekä lainojen lyhennykset vaativat maksuvalmiuden ylläpitämiseksi lainoitusta, kun kassavarat ovat alijäämäiset.

Lainakanta:

Vuosi	Määrä (1000 €)	€/asukas
2014	3.827	3.037
2015	4.281	3.425
2016	4.761	3.836
2017	5.106	4.111
2018	4.452	3.614
2019	8.516	7.027
2020	12.374	10.522
2021	11.325	9.630
2022 (ta)	11.293	9.602
2023 (ts)	10.635	9.043
2024 (ts)	9 729	8.273
2025 (ts)	8.798	7.482

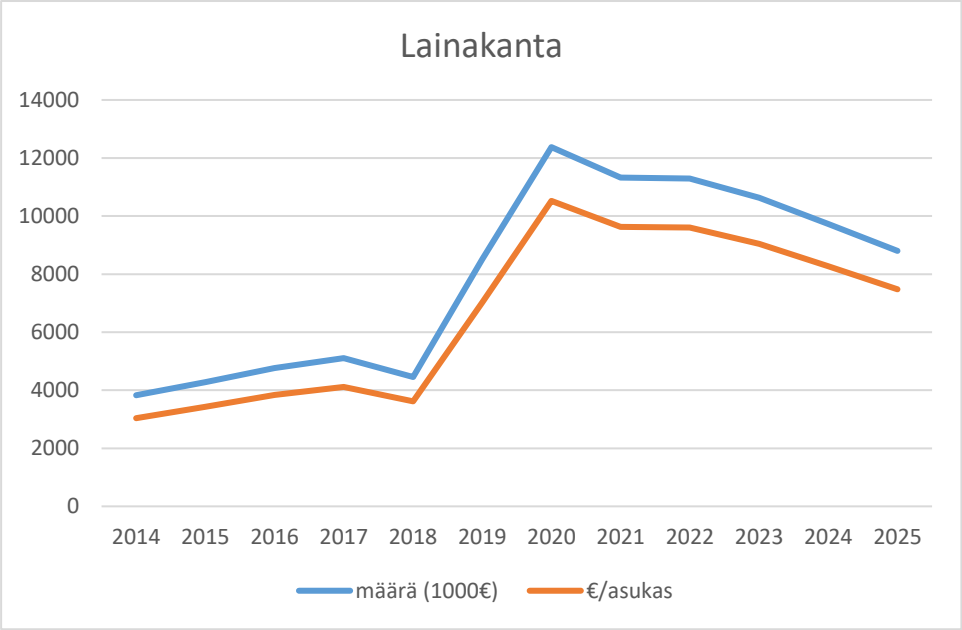
Lainakanta
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
määrä (1000€)
€/asukas

Taloussuunnittelun yleisperustelut

Kuntalain (410/2014) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.
Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon tulee ottaa toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä tulee osoittaa, miten rahoitustarve tulorahoituksen lisäksi muutoin katetaan. Kuntalaki veloittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävyydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät resurssit ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Myös kunnallisen liikelaitoksen talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee olla tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan sekä taloussuunnitelmassa että tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton tasolla.

1. Käyttötalousosa

Käyttötalousosa rakentuu tuloslaskelman muotoon, jossa toimielimittäin ja tehtäväalueittain määritellään kunnan toiminta. Talousarvion ja taloussuunnitelman käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet ja osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimelle tehtävän tai tehtävien hoitamiseen.

2. Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelmanmukaisiin poistoihin.

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Ennen vuosikatetta esitetään vain säännönmukaisen toiminnan tuotot ja kulut.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa.

3. Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Talousarvion ja -suunnitelman liitteeksi tehdään neljää vuotta koskeva investointisuunnitelma, josta ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi ja kolme seuraavaa vuotta suunnitelmavuosia.

Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään toimielimittäin ja tarvittaessa tehtävittäin. Investoinneiksi katsotaan 5.000 euroa tai sen yli maksavat hankkeet ja hankinnat.

Investointiosan tuloarviona esitetään arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet investointimenoihin.

4. Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri on rahoitusjäämä.

Käyttötalous hallintokunnittain

	TP2021	TA 2022	TA 2023
Kunnanhallitus			
Toimintatuotot	56 408	50 000	40 900
Toimintakulut	-795 284	-860 072	-804 582
Toimintakate	-738 877	-810 072	-763 682
Elinvoimalautakunta			
Toimintatuotot	397 964	597 744	490 667
Toimintakulut	-787 249	-963 676	-904 308
Toimintakate	-389 284	-365 932	-413 641
Perusturvalautakunta			
Toimintatuotot	1 349 015	929 790	
Toimintakulut	-7 994 914	-7 500 005	
Toimintakate	-6 645 899	-6 570 215	
Sivistyslautakunta			
Toimintatuotot	1 743 421	1 600 730	1 473 303
Toimintakulut	-5 243 555	-5 208 024	-5 232 104
Toimintakate	-3 500 134	-3 607 294	-3 758 801
Tekninen lautakunta			
Toimintatuotot	1 470 269	1 405 591	1 793 660
Toimintakulut	-2 015 718	-1 786 441	-2 112 133
Toimintakate	-545 448	-380 850	-318 473
Kaikki yhteensä			
Toimintatuotot	5 017 078	4 583 855	3 798 530
Toimintakulut	-16 836 720	-16 318 218	-9 053 127
Toimintakate	-11 819 642	-11 734 363	-5 254 597

Käyttötalous tehtäväalueittain

Vaalit

Keskusvaalilautakunta

Toimielin **Keskusvaalilautakunta**
Tulosalueen nimi **Vaalit**
Tilivelvollinen **Kunnanjohtaja**

Toiminnan kuvaus
Vuonna 2023 on eduskuntavaalit.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet
Toteuttaa laissa määrätyt tehtävät.

Taloussuunnitelma 2024 – 2025
Vuonna 2024 on presidentinvaalit ja 2025 alue- ja kuntavaalit.

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	1 500	1 500	2 400	2 424	2 448
Toimintamenot	-8 247	-8 519	-6 397	-6 461	-6 526
Netto	-6 747	-7 019	-3 997	-4 037	-4 078

Tarkastustoimi

Toimielin **Tarkastuslautakunta**
Tulosalueen nimi **Tarkastustoimi**
Tilivelvollinen **Kunnanjohtaja**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot					
Toimintamenot	-11 232	-12 032	-12 500	-12 625	-12 751
Netto	-11 232	-12 032	-12 500	-12 625	-12 751

Toiminnan kuvaus
Kuntalain mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Lisäksi tarkastuslautakunta ohjaa tilintarkastusta.

Tilintarkastusyhteisöksi valtuusto on valinnut BDO Audiator Oy. Tilintarkastajana toimi Hilkka Ojala 31.10.2022 saakka, Tiina Mikkonen-Brännkärr 1.11.2022 alkaen. Tarkastuslautakunta kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Tarkastuslautakunta työskentelee laatimansa kausisuunnitelman mukaisesti.

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

Tarkastuslautakunta jatkaa työskentelyä laatimansa kausisuunnitelman mukaisesti.

Yleishallinto

Toimielin **Kunnanhallitus**
Tulosalueen nimi **Kunnanhallitus**
Tilivelvollinen **Kunnanjohtaja**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	54 908	48 500	38 500	38 885	39 274
Toimintamenot	-775 806	-839 521	-785 685	-795 560	-803 519
Netto	-720 898	-791 021	-747 185	-756 675	-764 246

Toiminnan kuvaus

Keskushallinto järjestää tukitoiminnot hallintokunnille mm. puhelinvaihde, chat, postitus, arkistointi, asiakaspalvelu, tietoverkon ylläpito, ict-palvelut sekä muut yleiset toimistopalvelut. Keskushallinto valmistelee ja panee toimeen kunnanvaltuuston ja –hallituksen päätökset. Hallinnon kustannuksissa ovat mukana tarkastustoimen, tulkkipalveluiden ja henkilöstöpalveluiden kustannukset, valtiolle korvattavat verotuskustannukset ja yhteistoimintamenot Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymälle, Suomen kuntaliitolle ja Lapin liitolle, sekä vaalien järjestämisestä kunnalle aiheutuvat menot. Henkilöstöpalveluiden kustannuksiin sisältyvät kunnan henkilöstön työterveyshuollon sekä yhteistoiminnan kustannukset. Hallinnon kustannuksiin sisältyvät ostopalveluna hankittavat ict-tukipalvelut sekä henkilöstö- ja taloushallinnon menot. Keskushallinto avustaa hallintokuntia niille kuuluvissa henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävissä sekä yleisten tietokone-ohjelmistojen käytössä.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Keskushallinnon painopisteenä on kunnan toimintaa ohjaavan kuntastrategian päivittämistyö ja vuoden 2024 toiminnan ja talouden suunnittelu uuden kuntastrategian mukaisesti. Kunnan toimintaa tukevien ohjelmien ajantasaistaminen ja uusien ohjelmien sujuva käyttö. Sähköisten palveluiden käyttöönottoa kehitetään edelleen ja kuntalaisten osallistamista päätöksentekoprosesseihin vahvistetaan. Kunnan sisäistä ja ulkoista viestintää ja markkinointia kehitetään edelleen. Vanhus- ja vammaisneuvoston kustannukset on sisällytetty yleishallinnon talousarvioon.

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

Keskushallinto vastaa ajanmukaisten, tehokkaiden ja työhyvinvointia tukevien työskentelyolosuhteiden järjestämisestä hallintokunnille ja luottamushenkilöille kunnan toimintojen joustavuuden ja tehokkuuden takaamiseksi. Keskushallinto tekee aktiivista edunvalvontaa kunnan kilpailukyvyn ja elinvoiman vahvistamiseksi.

Kestävä kuntatalous

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Uusi kunta, Utsjoki vuoden 2023 jälkeen suunnittelu	Kunnan järjestämisvastuulle jäävien palveluiden tarkoituksenmukainen mitoittaminen	Kunnan taloutta osoittavat mittarit Kunnan tilinpäätös tasapainossa	Kunta pystyy vastaamaan sen järjestämisvastuulle jäävien palveluiden tuottamisesta
Kunnan organisaatiorakenteen arvioiminen uutta tilannetta vastaavaksi	Tarvittava organisaatiouudistus toteutetaan		Tehokas ja toimiva organisaatio

Kunta on alueena kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Kuntastrategian päivittäminen, huomioiden erityisesti kunnan talouden tasapaino	Kuntastrategian päivittäminen	Päivitetty kuntastrategia hyväksytty	Kuntastrategia ohjaa kunnan talousarvion ja – suunnitelman laatimista sekä muuta valmistelua ja päätöksentekoa
Edunvalvonta: Tiivis yhteistyö ja vuoropuhelu hyvinvointialueen kanssa toimivien sote-palveluiden turvaamiseksi kuntalaisille	Aktiivinen osallistuminen hyvinvointialueen valmisteluhankkeisiin ja työryhmiin	Lähipalvelut säilyvät	Sote- palveluiden järjestämiseen liittyvät toiminnot siirtyvät hallitusti hyvinvointi-alueen vastattaviksi
TE2024 uudistuksen valmistelu	Valmistelu ja päätökset yhteistoiminta-alueeseen liittymisestä	Valmistelu etenee suunnitellusti	Päätökset kunnan kannalta sopivaan yhteistoiminta-alueeseen liittymisestä tehty
Äkillisen rakennemuutoksen hanketyö ja valtakunnallinen edunvalvonta	Äkillisen rakennemuutoksen tarkoituksenmukaisen jatkohanketyön arviointi. Muun	Äkillisen rakennemuutoksen hankkeiden tulokset ja mahdolliset uudet rahoituslähteet. Muun	Edunvalvonta tuottaa alueelle elinvoimaa

	valtakunnallisen edunvalvontatyön jatkaminen.	valtakunnallisen edunvalvontatyön tuloksellisuus esim valtiontukien muodossa.	
Pohjois-Lapin seutukunnallinen ja ylikunnallinen yhteistyö	Yhteinen seutukunnallinen edunvalvonta	Seutukunnallisen edunvalvonnan tulokset	
Raja-alueyhteistyön kehittäminen (mm. Öfas ja SEG)			
Kuntaimagon vahvistaminen – ulkoinen viestintä ja markkinointi	Ulkoisen viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen	Viestintäsuunnitelman mukainen toiminta	Ulkoinen viestintä vahvistaa hyvää kuntaimagoa
Viestintätaitojen kehittäminen	Viestintäkoulutuksen järjestäminen henkilöstölle ja luottamushenkilöille		
Asuntotilanteen parantaminen	Haetaan aktiivisesti yksityisiä toimijoita sijoittamaan vuokra- ja omistusasuntojen tuotantoon	Yksityinen asuntorakentaminen lisääntyy	Uusia vuokra-asuntoja valmistuu kunnan alueelle Asuntorakentaminen lisääntyy kunnassa
Maankäytön suunnittelu, kaavoitus asunto- ym rakentamista varten	Laaditaan maapoliittinen ohjelma. Suunniteltujen kaavojen aloittaminen ja laadinta	Maapoliittinen ohjelma valmistuu ja sen toimeenpano alkaa. Kaavat etenevät hyväksyttäväksi	Kunta pystyy osoittamaan yrityksille ja asuntorakentajille riittävästi tontteja

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	**Toimenpiteet**	**Mittari / arviointikriteeri**	**Tavoitetaso**
Kunnan järjestämisvastuulle jäävä palvelukokonaisuus	Kunnan järjestämisvastuulle jäävien palveluiden tarkoituksen mukainen mitoittamien		

Viestintä kuntalaisille Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen päätöksenteko-prosesseihin	Selkeää, ymmärrettävää ja eri kunnan asukasryhmien tarpeet huomioivaa viestintää tehostetaan Tehostetaan mahdollisuuksia antaa palautetta ja aloitteiden tekemistä Kuntalaisviestinnän ja tiedottamisen lisääminen	 Kuulemis- ja keskustelutilaisuudet tai muut tilaisuudet Palautteen ja aloitteiden määrä	Kuntalaiset saavat tarvitsemansa tiedon kunnan palveluista Asukkaat osallistuvat asioiden ja päätöksenteon suunnitteluun ja valmisteluun Palautteen ja aloitteiden määrä kasvaa
Kunnan palveluiden ja toiminnan kehittäminen paikalliseen kulttuuriin pohjautuen	Henkilöstön perehdyttäminen Toimenpiteet henkilöstön kielitaidon parantamiseksi Kielistrategian hyväksyminen	Perehdytysoppaan mukainen perehdytys Kielikoulutukset	Perehdyttäminen tapahtuu perehdytysoppaan mukaisesti Saamen kieli on aktiivisesti käytössä kunnan toiminnoissa Kielistrategiassa määritellyt toimenpiteet käytössä

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	**Toimenpiteet**	**Mittari / arviointikriteeri**	**Tavoitetaso**
Rekrytointi	Rekrytointikäytänteiden kehittäminen ja yhdenmukaistaminen.	TyötyytyväisyyskyselyKunnan työntekijöiden vaihtuvuuden väheneminen	Työtyytyväisyyden nousu. Kunnan työntekijöiden vaihtuvuuden väheneminen. Kunnan virat ja toimet saadaan täytetyksi kelpoisilla työntekijöillä
Työntekijöiden ammattitaitojen ja osaamisen kehittäminen Jatkokoulutus-mahdollisuuksien ja ammatillisen	Päivitetään henkilöstön koulutussuunnitelmat hallintokunnittain	Henkilöstön koulutus-suunnitelmat	Päivitetyt koulutussuunnitelmat käytössä

täydennyskoulutuksen tukeminen Etätyön kehittäminen	Laaditaan etätyö- ja hybridityön käytäntöjä koskeva ohjeistus. Selvitetään mahdollisten työvälineiden tuomat esteet etätyöhön. Jatketaan kunnan virallisten kokousten järjestämistä hybridi-muodossa	Etätyöohje otettu käyttöön. Työtyytyväisyys-barometri	Etätyöohjeet laadittu ja käytössä. Parantunut työtyytyväisyys. Sujuvat kokouskäytännöt
Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen ja johtaminen	Osallistuminen käynnissä oleviin työhyvinvoinnin kehittämishankkeisiin. Selvitetään mahdollisuutta perustaa kuntaan hyvinvointipäällikön virka	Työhyvinvointikyselyt Hyvinvointipäällikön viran perustaminen	Työhyvinvointi paranee mm. sairauspoissaolot vähenevät, työtyytyväisyyden taso paranee HR-osaaminen kunnassa vahvistuu

Henkilöstö	**TP2021**	**TA2022**	**TA2023**	**TS2024**	**TS2025**
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1	1	1
Kanslisti	1,5	1	2	2	2
Yhteensä	**3,5**	**3**	**4**	**4**	**4**

Elinvoima

Toimielin **Elinvoimalautakunta**
Tulosalueen nimi **Elinkeino- ja maaseututoimi**
Tilivelvollinen **Kehittämis- ja elinkeinopäällikkö**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	397 964	597 744	490 667	495 574	500 529
Toimintamenot	-787 249	-928 830	-904 308	-913 351	-922 485
Netto	-389 284	-331 086	-413 641	-417 777	-421 955

Toiminnan kuvaus

Elinkeino- ja maaseututoimen pääasialliset tehtävät ovat elinkeinojen kehittäminen, kehittämishanketoiminta, yritysneuvontapalvelut, maaseutuviranomaistehtävät, yhteispalvelun asiakasneuvontapalvelut, matkailuneuvonnan ja aluemarkkinoinnin järjestäminen. Lisäksi elinkeinotoimelle on annettu kuntaorganisaation ja sen henkilöstön kehittämiseen liittyviä hanketehtäviä erityisesti työhyvinvoinnin osalta.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Aktiivinen elinkeinojen kehittäminen kunnan äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) aiheuttaman murroksen vuoksi.
- Kuntastrategian päivittäminen yhdessä kunnanjohtajan ja muiden hallintokuntien kanssa
- TE2024 uudistuksen valmistelu yhdessä kunnanjohtajan kanssa
- Perustehtävien hoitaminen maaseutuhallintoon, yhteispalveluun ja yritysneuvontaan liittyen.
- Elinvoimalautakunnan alaisten toimintojen kehittäminen ja päivittäminen. Painopiste erityisesti yritysneuvontapalveluiden, matkailuneuvonnan ja yhteispalvelun kehittämisessä sekä matkailun aluemarkkinoinnin kehittämisessä yhdessä Lapland North Destination Oy:n kanssa.
- Kunnan hanketoiminnan ja sen prosessien kehittäminen vastaamaan kuntastrategian tavoitteisiin, painopiste elinvoimaa tukevissa hankkeissa.
- Elinvoimahankkeiden toteuttaminen tavoitteiden mukaisesti.

Utsjoen kunnan hallinnoimat hankkeet:

- Utsjoen rakennemuutoksen koordinointi hanke 1.5.2022 – 31.12 2023
- uDigi – Utsjoen digitaalinen elinvoima – hanke 1.3.2022 – 30.10.2023
- uYritys – Utsjoen elinvoimaiset yritykset ja henkilöstö 1.4.2022 – 31.8.2023
- TENO Outdoor – pyöräily ja luontomatkailu Tenojokilaaksossa 1.5.2022 – 30.3.2024

Toisten toteuttajien hallinnoimat yhteistyöhankkeet

- Perheystävällinen hybridityön Lappi -hanke (Lapin yliopisto) 1.3.2021–30.6.2023
- Työhyvinvointia saamelaisalueella -hanke (Sogsakk) 1.3.2021–31.3.2023
- Tekijöiden Lappi Lapin liitto 8/2021 – 5/2023

Valmistellaan haettavaksi ja toteuttavaksi hankkeita

- Uusia mahdollisuuksia kalastuselinkeinossa
- Monielinkeinoisuus sopeutumiskeinona ilmastonmuutokseen (HorizonEurope)

- Vuoden 2023 aikana osallistutaan Leader Pohjoisin Lappi sekä House of Laplandin ja Lapland North Destinationin toimintaan ja alueellisiin hankkeisiin.

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

- Perustehtävien hoitaminen ja kehittäminen
- Kuntastrategian tavoitteiden mukaisten hankkeiden toteuttaminen.

Kunta on alueena kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Luontoon ja kulttuuritoimintaan pohjautuvan matkailuelinkeino-toiminnan kehittäminen ja kansainvälistäminen Omaleimaisen kuntaimagon vahvistaminen Parannetaan rajakaupan, viennin ja rajatyön edellytyksiä – edunvalvontaa ja Utsjokimallin edistämistä	Matkailuun liittyvien palveluiden kehittäminen: aluemarkkinointiyhteis-työ IS:n kanssa sekä matkailuneuvonta ExploreUtsjoki Lapland imagon vahvistaminen Panostetaan some-markkinointiin, mutta kotimaan asiakaskunnan osalta myös myyntitilaisuuksiin Osallistutaan messuille ja workshoppeihin. Matkailuhankkeiden toteuttaminen: TENO Outdoor Kalastuksen ja saamelaiskulttuuria edistävien toimenpiteiden edistäminen Lisätään yhteistyötä norjalaisten edustajien kanssa Lisätään kunnasta (alue & organisaatio) tuotettua someviestintää	Sometilasto Majoitustilastojen seurantatiedot Hankkeiden toteuttaminen Julkaisujen määrä kunnan somekanavissa Selvitys norjalaisten kiinnostuksesta Utsjoen palvelutarjontaan	Hankkeet toteutettu tavoitteiden mukaisesti Matkailun aluemarkkinoinnin malli sekä matkailuneuvonta on kehitetty ja toimivat uuden toimintatavan mukaisesti Utsjoen yrittäjillä päivittynyt käsitys norjalaisten palvelutarpeista

	Selvitetään Utsjoen palveluiden kysyntää norjalaisten keskuudessa		
Yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen Tiedottamiseen ja verkostoihin panostaminen Matkailuneuvonta-toimintaan panostaminen	uDigi -hankkeen toteuttaminen, elinvoimapalveluiden kehittäminen, verkostojen vahvistaminen UYritys-hankkeen toteuttaminen Ukoordinaatio-hankkeen toteuttaminen Yritysfoorumin järjestäminen Elinvoimatalon kehittämismahdolli-suuksia kehitetään	Hankkeen toteutus Yrityspalveluiden toteutuminen, asiakasmäärät	Toteutuu hankkeen tavoitteiden mukaisesti n.5 yritysfoorumia avoinna kaikille utsjokisille yrityksille 1 kohde- tai reittihanke toteutuksessa
Parannetaan rajakaupan, viennin ja rajatyön edellytyksiä	SEG yhteistyön laajentaminen yritystoimintaan uDigi -hankkeen tavoite yhteistyön avaamisesta toteutettu	Tehty suunnitelma uDigi -hankkeessa järjestetty yhteistyöseminaari yritysneuvontayhteis-työn näkökulmasta	Yhteishanke tms.
Edistetään monikielisyyteen- ja kulttuurisuuteen pohjautuvien työpaikkojen ja yritystoiminnan syntymistä	Kieli- ja kulttuurihankkeiden tukeminen työllisyyden ja yritystoiminnan syntymisen näkökulmista Käännös- ja tulkkausosuuskunnan käynnistymisen tukeminen	Yhteistyö sivistyksen toimialalla olevan kielikeskuksen kanssa	Toteutuu suunnitelman mukaisesti
Haetaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia kestävän kehityksen mukaisia ja pohjoiseen	Tenon pyöräreittihankkeen toteuttaminen	Hanke käynnissä	Yritysten tekemät konkreettiset toimenpiteet

soveltuvia liiketoiminta-mahdollisuuksia	U-koordinaatiohank-keen toteuttaminen Kalastuselinkeinon uusien mahdollisuuksien edistäminen (hanke, muu toiminta) Elinkeinojen sopeutuminen ilmastonmuutoksessa-hankkeen hakeminen ja toteuttaminen Rajat ylittävää yhteistyötä norjalaisten kanssa	Uusi kv-hanke haussa	

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Lisätään sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksia ottamalla käyttöön uusia palvelumuotoja	uDigi -hankkeen yritysten ”yhden ruudun” palvelukokonaisuus suunniteltu ja pilotoitu (päättyy 30.6.2023)	Hankesuunnitelman mukainen toiminta	Hankesuunnitelma toteutuu
Kylien, yritysten ja potentiaalisten hankehakijoiden (yhdistysten) kuuleminen	Kunnan kyläkierroksiin osallistuminen yhteistyössä hallintokuntien kanssa Yritysiltojen järjestäminen yhdessä teknisen toimen kanssa	Kyläkierrokset / v. Yritysiltojen määrä	1 kierros / vuosi 2 yritysiltaa / vuosi (yr-järjestön syys- ja kevätkokoukseen kunnan tervehdys)
Turvataan ja kehitetään lähipalveluiden saatavuutta	Tarjotaan saamenkielistä palvelua: -Ensivaiheen yritysneuvonta -Maaseutupalvelut -Asiointipiste	Saamen kielellä palveltujen asiakkaiden määrä	Saamenkielisten lähipalvelujen tarjonta toteutuu

Kunta on vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Parannetaan kunnan toteuttamia perehdytyskäytänteitä Tuetaan työhyvinvointia ja työssä jaksamista	Työhyvinvoinnin kehittämiskokonaisuudesta vastaaminen. Saamelaisalueen työhyvinvointihankkeen Utsjoen osaprojektin toteuttamisesta vastaaminen: työhyvinvointijohtaminen, vuorovaikutustaidot, perehdyttämisen ja rekrytoinnin kehittäminen Muiden toteuttamien työhyvinvointihankkeiden koordinoiminen Utsjoen kunnan osalta: etätyön ja hybridityön kehittäminen, työntekijöiden ja luottamusmiesten työhyvinvointi. Kehitetään työskentelymallia. Laaditaan ns. hankekäsikirja eli käytännön opas hanketoimintaan Vakiinnutetaan työnohjausmahdollisuus toimialan henkilöstölle Ylläpidetään säännöllistä tiimipalaverikäytäntöä	Hankesuunnitelman mukainen toiminta Koottu perehdytyksen tukena käytettävä tietopaketti Koottu hanketoiminnan perusohjeet Tarjottu ja kannustettu mahdollisuutta esimiehen antamaan työnohjaukseen läpi vuoden Järjestetty tiimipalavereja ympäri vuoden	Hankesuunnitelma toteutuu Toteutettu suunnitelman mukaan

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Elinvoimajohtaja	1	1	1	1	1
Asiakaspalvelu-neuvoja	1	1	1	1	1
Hankekoordinaattori	2	0,5	2	2	2
Matkailuvastaava			0,5	0,5	0,5
Projektipäällikkö	2	1	3,1	2,5	2,5
Yhteensä	5	3,5	7,6	7	7

Sivistyslautakunta

Sivistystoimen hallinto

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Sivistystoimen hallinto**
Tilivelvollinen **Sivistysjohtaja-rehtori**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot			450	455	459
Toimintamenot	-216 203	-147 381	-158 432	-160 016	-161 616
Netto	-216 203	-147 381	-157 982	-159 562	-161 157

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimen asioista vastaa sivistyslautakunta. Sivistyslautakuntaan kuuluu puheenjohtajan lisäksi 6 jäsentä. Sivistyslautakunnan puheenjohtajana toimii Leevi Halonen. Sivistystoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille lainsäädännön edellyttämät sivistyspalvelut sekä suomeksi että saameksi. Vapaa-aika-, liikunta- ja virkistyspalveluja tarjotaan kaikissa Utsjoen kylissä kaikille ikäryhmille vuodenkierto ja tarvittavan henkilöstön saatavuus huomioiden.

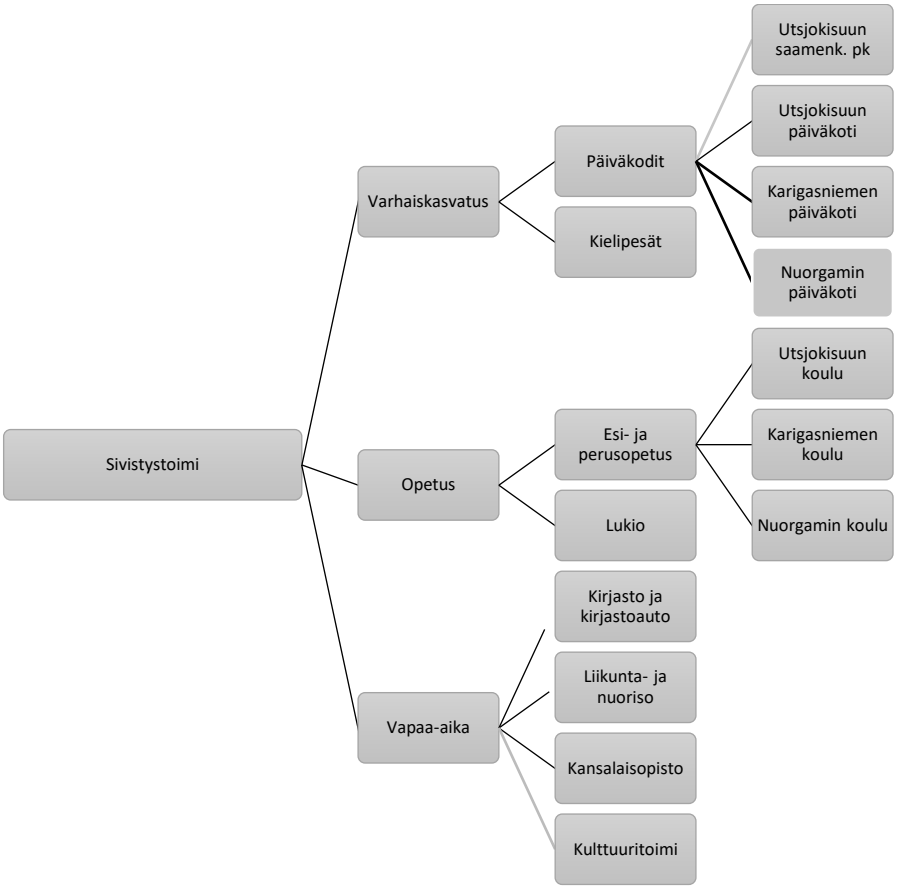

Perusopetusta tarjotaan kolmessa koulussa: Utsjokisuun ja Karigasniemen kouluissa vuosiluokilla 1—9 ja Nuorgamissa vuosiluokilla 1—6. Opetus järjestetään sekä suomeksi että

saameksi. Myös esiopetus järjestetään molemmilla kielillä kaikissa kouluissa. Saamelaislukion toiminta jatkuu elinvoimaisena. Varhaiskasvatuksen palvelut löytyvät koko kunnasta.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Sivistystoimen talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa keskeisiä asioita vuonna 2023 ovat:

- Toisen asteen opiskelun kehittäminen
- Sisäisen yhteistyön tiivistäminen eri hallintokuntien välillä
- Henkilöstövaihtuvuuden vähentäminen koko sivistystoimen vastuualueella
- Sivistystoimen kaikkien palveluiden laadun ja yhdenvertaisuuden varmistaminen
- Kielikeskuksen toimintojen selkeyttäminen ja vakauttaminen
- Palvelutason säilyttäminen ja ylläpitäminen koko kunnan strategian mukaisesti
- Saamen kielten etävälitteisen opetuksen jatkaminen yhdessä Saamelaiskäräjien kanssa

Taloussuunnitelma 2023 – 2024

- Koulujen ja varhaiskasvatuksen henkilöstön määrän ja tehtävien tarkastelu
- Omatoimikirjaston käyttöön ottaminen
- Elinkeinoelämän ja sivistyksen yhteisten tilojen ja toimintojen edistäminen

Talousarvion toimintatavoitteet 2024-2025

Tulevien vuosien päälinjoja ovat:

- Etävälitteisen saamen kielten opetusten vakiinnuttaminen
- Monipuolisten ja tehokkaiden varhaiskasvatuksen, peruskoulujen sekä lukion palveluiden kehittäminen
- Elinkeinoelämän ja sivistyksen yhteistyön tiivistäminen
- Kielikeskustoiminnan vakiinnuttaminen
- Liikunta-. nuoriso- ja kulttuuripalvelujen monipuolinen tarjonta

Sivistyspalvelut – yhteiset

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Hallintokuntien välinen yhteistyö ja henkilöstön pysyvyys	Tehtävänjaon, vastuiden ja toimenkuvien selkeyttäminen. Yhteiset palaverit Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja tarvittaessa koulutus tehtäviin.	Yhteiset tapaamiset ja tiedon kulun varmistaminen Jokaisella uudella työntekijällä vastuuperehdyttäjä.	Toimenkuvien selkeyttäminen sujuvoittaa työntekoa ja parantaa työssä jaksamista Vastuullinen perehdyttäminen ja alkukoulutus vähentävät henkilöstön vaihtuvuutta
Palvelujen laadun ja yhdenvertaisuuden varmistaminen	Sivistysosaston kaikilla vastuualueilla on	Rekrytointi tarvittaessa	Tehtävät voidaan hoitaa laadukkaasti

riittävällä henkilöstömäärällä	riittävä määrä työntekijöitä		Työntekijöiden työhyvinvointi on hyvällä tasolla

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Sivistysjohtaja-rehtori	1	0,85	0,85	1	1
Sivistystoimen kanslisti	1	0,65	0,65	1	1
Yhteensä	**2**	**1,5**	**1,5**	**2**	**2**

Varhaiskasvatus

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Varhaiskasvatus**
Tilivelvollinen **Varhaiskasvatusjohtaja**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	297 511	328 120	336 859	340 228	343 630
Toimintamenot	-801 180	-919 072	-849 464	-857 959	-866 539
Netto	-503 669	-590 952	-512 605	-517 732	-522 909

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatus tarjoaa laadukasta ja turvallista toimintaa lapsille kaikissa kunnan kyläkeskuksissa lapsen omalla äidinkielellä. Kielipesätoiminnan kautta varhaiskasvatus osallistuu myös kielenelvytystoimintaan. Varhaiskasvatuksessa noudatetaan kansallista, paikallista ja saamelaista varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Varhaiskasvatuksen lakisääteiset toiminnot turvataan
- Työhyvinvoinnin tukeminen
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun toiminnan arviointi
- Neuvolayhteistyön kehittäminen

Taloussuunnitelma 2023–2024

- Saamelaiskäräjien avustuksia haetaan vuosittain
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun rahoituksen selvittäminen
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoitus vastaamaan tarpeita

Talousarvion toimintatavoitteet 2024–2025

- Toimintaa jatketaan Utsjoen kunnan kaikilla kylillä
- Rekrytoinnin tehostaminen

Sivistyspalvelut – Varhaiskasvatus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Henkilöstön hyvä ammattitaito ja työhyvinvointi	Kohdennettu täydennyskoulutus, osaamisen ylläpitäminen, työnohjaus tarvittaessa, virkistyspäivät	Koulutuksiin osallistumisen määrä, raportointien toteutuminen ja toimenpiteet	Kelpoiset hyvinvoivat työntekijät, hyvien käytänteiden tuominen työyhteisöön ja niiden vakiintuminen
Pedagogiikan johtamisen kehittäminen	Johdon ja henkilöstön ammatillinen täydennyskoulutus	Kehittämiskohteiden tunnistaminen ja kehittämistoimet	Jokaisessa ryhmässä vakaopettaja. Tiimin sisäisen yhteistyön toimivuus
Neuvolayhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa	Kohdennettu täydennyskoulutus henkilöstölle yhteistyössä terveydenhoitajan ja erityisopettajan kanssa.	Raportointi toteutuksesta ja siihen liittyvät toimenpiteet	Yhteistyössä vakan ja neuvolan kanssa Utsjoella ja Nuorgamissa leikki-ikäisen lapsen neurologisen kehityksen arviointimenetelmä (Lene) 2- 5 vuotiaat lapset
Varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsen tuen malli; yleinen, tehostettu, erityinen tuki.	Tuetaan henkilöstön osaamista täydennyskoulutuksin, säännölliset varhaiskasvatuksen erityisopettajan käynnit	Kehittämiskohteiden tunnistaminen ja kehittämistoimet	Riittävän aikaisen ja oikein kohdennetun tuen varmistaminen Paikallinen tuen malli käytössä.

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Päiväkodit	14	14	15	15	15
Yhteensä	14	14	15	15	15

Varhaiskasvatuksen projektit

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Varhaiskasvatuksen projektit**
Tilivelvollinen **Varhaiskasvatusjohtaja**

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Järjestetään koko kunnan alueella saamenkielistä varhaiskasvatusta

Taloussuunnitelma 2023 – 2024

Toteutetaan Saamelaiskäräjien myöntämän rahoituksen turvin

Talousarvion toimintatavoitteet 2024 – 2025

Toimintaa pyritään jatkamaan ulkopuolisella rahoituksella

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Kielipesä, Utsjoki	Saamenkielistä varhaiskasvatusta lapsille	Lapset/ryhmä	Tavoitteena saamen kielen elvyttäminen ja sitä kannattelevan kulttuurin vahvistuminen
Kielipesä, Karigasniemi	Saamenkielistä varhaiskasvatusta lapsille	Lapset/ryhmä	Tavoitteena saamen kielen elvyttäminen ja sitä kannattelevan kulttuurin vahvistuminen
Kielipesä, Nuorgam	Saamenkielistä varhaiskasvatusta lapsille	Lapset/ryhmä	Tavoitteena saamen kielen elvyttäminen ja sitä kannattelevan kulttuurin vahvistuminen

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Kielipesä, Utsjoki	2	1	1	1	1
Kielipesä, Karigasniemi	2	2	2	2	2
Kielipesä, Nuorgam	1	1	1	1	1
Yhteensä	6	4	4	4	4

Esi- ja perusopetus

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Esiopetus**
Tilivelvollinen **Rehtori, sivistysjohtaja**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot					
Toimintamenot	-9 470				
Netto	-9 470				

Perusopetus

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Perusopetus**
Tilivelvollinen **Rehtori, sivistysjohtaja**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	1 162 569	1 098 581	950 400	959 904	969 503
Toimintamenot	-3 000 658	-3 010 054	-2 999 402	-3 209 396	-3 059 690
Netto	-1 838 089	-1 911 473	-2 049 002	-2 069 492	-2 090 187

Toiminnan kuvaus

Opetustoimessa taataan kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen ja korkeatasoiseen opetukseen. Vuoden 2022 aikana kaikki koulut ovat siirtyneet uusiin terveisiin tiloihin ja jatkavat toimintaa niissä.

Esi- ja perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisia ja paikallisia opetussuunnitelmia, jotka päivitetään ajan tasalle tarvittavilta osin vuoden 2023 aikana. Utsjoen kaikki peruskoulut ovat aidosti kaksikielisiä. Saamenkielisen oppilaan opetus tarjotaan pääosin saameksi. Utsjoen kunta on mukana 2-vuotisessa esiopetuskokeilussa. Utsjoen varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteistyötä tiivistetään viskareiden ja eskareiden osalta.

Henkilöstön vakiintumattomuus voidaan edelleen nähdä haasteena ajatellen suunnitelmallisuuden lisäämistä pitkän aikavälin kehittämisessä. Vireillä on jo yhteistyötä yliopistojen suuntaan taiteen, teknologian, kulttuurin ja paikallisen luonnon teemoihin liittyen. Nämä vaatisivat lisää sitoutuneita tekijöitä pitkällä aikajänteellä. Lapsimäärän lasku aiheuttaa haasteita koulujen tulevaisuutta ajatellen.

Peruskoulujen kuraattoripalvelut siirtyvät uuden hyvinvointialueen järjestettäväksi tammikuussa 2023.

	lv	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Utsjoki	su	161	133	133	133
	sm	171	137	137	137
Karigasniemi	su	91,5	86,5	86,5	86,5
	sm	126,5	157,5	157,5	157,5
Nuorgam	su	33,5	39	39	39
	sm	17	33	33	33

(su=suomenkielinen opetus, sm=saamenkielinen opetus)

Oppilaskohtaiset kustannukset kouluittain/netto

	TP2021	TA 2022	TA 2023	TS 2043	TS 2025
Utsjokisuu	16 284	17 090	19 240	19 240	19 240
Karigasniemi	17 338	20 330	12 575	12 575	12 575
Nuorgam	19 941	25 186	24 370	24 370	24 370

Utsjokisuun koululla kustannusten nousu johtuu pääasiassa oppilasmäärän pienenemisestä ja siitä, että henkilöstön määrään tällä ei ole ollut vaikutusta. Nuorgamin koululla aloitettu kielikylpyopetus korottaa oppilaskohtaista kustannusta, koska opetusryhmät ovat pieniä ja oppilaita on vähän. Karigasniemellä oppilasmäärä ja opettajien määrä on saatettu tasapainoon.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Opetussuunnitelman ajantasaistaminen saatetaan loppuun
- Oppimistulosten ja tavoitteellisen opiskelun ja koulumyönteisyyden kehittäminen
- Oppilaitosjohtajien ja opettajien määrän tarkastelu
- Rekrytointiprosessien kehittäminen
- Saamen kielitaidon lisääminen edelleen opetushenkilöstössä

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

Utsjokisuun koulun opetustilojen ja oppimisympäristön kehittäminen jatkuu. Laadukas opetus varmistetaan niin, että koulun laskeva oppilasmäärä ja sen talousvaikutukset huomioidaan opetuksen suunnittelussa.

Karigasniemellä uudet tilat ovat tehokkaassa käytössä. Laskeva oppilasmäärä huomioidaan opettajien ja muun henkilökunnan rekrytoinnissa. Yhteistyötä Utsjokisuun koulun kanssa tiivistetään.

Nuorgamin koulun sisäisessä tilasuunnittelussa otetaan huomioon mahdollinen oppilasmäärän pysyminen vuoden 2022 tasolla. Sisäliikuntatunnit järjestetään edelleen vanhan koulun tiloissa.

Sivistyspalvelut: koulut – perusopetus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Välineiden oppimisesta sisältöjen ja oppilastyön kehittämiseen	Varmistetaan, että koulujen henkilöstö hallitsee työssä tarvittavat välineet (esim. ohjelmat). Koulutussuunnitelmien mukaiset koulutukset sekä koulutus tarvittaessa.	Kouluttajat arvioivat osaamisen tason.	Välineiden hallinta sujuvoittaa työtä ja jättää enemmän aikaa oppilastyön ja sisältöjen kehittämiseen.
Opettajien kelpoisuus	Opettajia kannustetaan kelpoisuuden antaviin opintoihin. Työn järjestäminen opiskelun mahdollistavaksi Mentorointi	Suoritetut arvosanat, tutkinnot, muut opinnot.	Kelpoisten opettajien suhteellinen määrä nousee. Kaikissa kouluissa valmius opinto-ohjaukseen ja erityisopetukseen.

Yhteisopettajuuden kehittäminen	Yhteisopettajuuden sääntöjen laatiminen, huomiota työjärjestysten toimivuuteen	Toteutuneet yhteisopettajuus-periodit.	Hyvin toteutetulla yhteisopettajuudella ryhmien toimivuutta voidaan parantaa

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Utsjokisuun koulu	20	21	21	21	21
Karigasniemen koulu	12,7	12,7	12,7	12,7	12,7
Nuorgamin koulu	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Yhteensä	36,2	37,2	37,2	37,2	37,2

Oppilasmäärä on laskenut Utsjokisuun peruskoulun alaluokilla (seurannut myös valtakunnan trendiä). Lukuvuoden 2021-2022 58 oppilaasta ollaan tultu 2022-2022 51 oppilaaseen. Kouluille voidaan perustaa vain harkiten uusia virkoja ja/tai toimia lähitulevaisuudessa, ellei oppilasmäärä lähde kasvuun ja/tai työtehtäviä ole useammalla koululla. Utsjokisuun peruskoululla on yhteiset opettajat saamelaislukion kanssa.

Peruskoulujen sekä lukion virkojen ja toimien määrää sekä oppilaitosten johtamisen resursseja tarkistetaan vuoden 2023 aikana. Johtopäätösten jälkeen tilanteeseen tehdään tarvittavat muutokset vuosien 2023–2025 aikana.

Utsjokisuun koululla kanslisti, joka vastaa koulujen ja varhaiskasvatuksen kanslistin tehtävistä.

Saamen kielten etäopetus

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Perusopetuksen projektit**
Tilivelvollinen **Sivistysjohtaja-rehtori**

Toiminnan kuvaus

Hankkeen tavoitteena on etäopetuksen vakiinnuttaminen saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella. Edellytyksenä opetuksen vakiinnuttamiselle on laadukkaan opetuksen tarjoaminen sekä opetukseen osallistumisen helppous ja kustannusten kohtuullisuus kunnille. Hanke tarjoaa perusopetusta ja lukiokoulutusta täydentävää saamen kielen opetusta inarinsaamessa, kolttasaamessa ja pohjoissaamessa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Saamelaiskäräjien kanssa.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Etäopetuksen järjestäminen saamelaisalueen ulkopuolisiin kuntiin

Taloussuunnitelma 2024–2025

Saadun hankerahoituksen puitteissa vuoden 2023 kevääseen asti

Talousarvion toimintatavoitteet 2024–2025

Etäopetus vakinaistetaan Utsjoen kunnan toiminnaksi

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Saamen kielen etäopetuksen jatkohanke	Hankkeessa jatketaan etäopetuksen kehittämistä yhdessä opettajien kanssa ja tehdään tiivistä yhteistyötä kuntien ja koulujen kanssa toimintamallin kehittämisessä. Hankkeelle jatkorahoitusta haettaessa huomioidaan yleiskustannuslisä, joka kattaa taloushallinnosta, ICT-kuluista yms. aiheutuvat kulut. Hankkeen omarahoitusosuus voidaan kattaa opetusmaksuilla, jolloin hankkeesta ei koidu kustannuksia kunnalle.	Utsjoen kunta, saamelaiskäräjät ja OKM ovat sopineet kokouksessa 5.2.2021, että seuraava askel kohti toiminnan vakinaistamista on hankkeen arviointi. Arviointi keskittyy käynnissä olevan pilottihankkeen toimintamallin ja opetusjärjestelyiden onnistumisen arviointiin opetusta vastaanottavien koulujen, oppilaiden, heidän huoltajiensa ja opetuksen järjestäjien kannalta. OKM on tilannut arvion Karvilta ja se valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä. Lisäksi oppilailta, huoltajilta ja opetuksen järjestäjiltä kerätään vuosittain palautetta opetusjärjestelyiden onnistumisesta.	1. Kehittää pysyvä toimintamalli saamen kielten opetuksen vakiinnuttamiseksi saamelaisten kotiseutualueen kuntien ulkopuolella. 2. Opetuksen järjestäjien ja huoltajien tietoisuuden lisääminen saamen kielten tilanteesta ja etäopetusmahdollisuu-desta. 3. Koulujen vahvempi sitoutuminen saamen kielten etäopetukseen säännöllisellä yhteydenpidolla ja kouluttamalla etäoppituntien ohjaajia. 4. Saamen kielten etäopetuksen rahoituksen vakiinnuttaminen ja etäopetuksen maksuttomuus kunnille. 5. Saamen kielten etäopetuksen integroiminen osaksi Utsjoen kunnan toimintoja

Toisen asteen opetus

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Keskiasteen opetus- Saamelaislukio**
Tilivelvollinen **Rehtori**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	42 362	39 217	62 300	62 923	63 552
Toimintamenot	-584 075	-522 109	-580 146	-585 948	-591 807
Netto	-541 713	-482 892	-517 846	-523 025	-528 255

Toiminnan kuvaus

Utsjoen saamelaislukio on kunnassa ainoa toisen asteen koulutusta tarjoava oppilaitos. Lukio-opinnot tarjoavat alueen nuorille mahdollisuuden jatkaa peruskoulun jälkeisiä opintojaan kotoa käsin tai lähellä kotia. Myös aikuisopiskelijoilla on mahdollisuus lukio-opintojen tekemiseen. Pienestä koostaan huolimatta Utsjoen saamelaislukio on toteuttanut koulutustehtäväänsä laadukkaasti ja ollut nuorille luotettava vaihtoehto perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen hakeuduttaessa.

Lukuvuonna 2022-2023 lukion opiskelijamäärä jatkaa kasvuaan, ollen 29 (lukuvuonna 2020-2021 se oli 20). Syksyllä 2022 lukio-opintonsa aloitti Utsjoella 11 uutta opiskelijaa (syksyllä 2021 aloitti 11). Saamelaislukion hyvä maine ja vuodenvaihteessa 2020 valmistunut uusi opiskelija-asuinrakennus lisäävät lukion vetovoimaisuutta entistä laajemmalla alueella. Uusista opiskelijoista puolet tulee muilta paikkakunnilta. Lukio on vuokrannut lisätilaa opiskelijoiden asunnoiksi Ringinvatron rivitaloista oppilaitoksen läheltä.

Saamelaislukion opintotarjonta laaditaan niin, että sen avulla opiskelijoilla on mahdollisuus hyvän yleissivistyksen hankkimiseen ja ylioppilastutkinnossa menestymiseen. Jatko-opintoihin hakeutumisessa ylioppilastutkinnolla on viime vuosina tehtyjen uudistusten myötä entistä merkittävämpi asema. 1.8.2021 käyttöön otettu lukion opetussuunnitelma 1. vuosikurssilla jalkautetaan koulun arkeen, samalla kun 3. ja 4.. vuosikurssi jatkavat vanhalla opetussuunnitelmalla siirtymäajan. Saamen kieli, pohjoinen ulottuvuus ja saamelaisen kulttuuriperinnön eri muodot ovat tärkeällä sijalla Saamelaislukion opintotarjonnassa. Työsuunnitelman painotusalueissa on huomioitu kunnan kulttuurikasvatussuunnitelma.

Laajennettu oppivelvollisuus on muuttanut opetuksenjärjestäjän velvoitteita ja muutoksia tulee myös rahoitukseen ja talouteen. Utsjoella on lisäksi vielä pitkistä etäisyyksistä johtuvia erityiskysymyksiä ja mm. omat lukion asunnot, joiden käsittely rahoituksen osalta poikkeaa sisäoppilaitosmaisesta asuntola-asumisesta.

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. Lukiossa rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella.

Lukion opiskelijakohtaiset kustannukset:

	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
netto	17 749	20 467	16 705	16 705	16 705

Opiskelijakohtainen kustannus on laskettu nykyisen opiskelijamäärän ja talousarviovalmistelussa ilmi tulleiden tarpeiden perusteella. Siinä voi olla merkittäviä poikkeamia laajennetun oppivelvollisuuden aiheuttamien muutosten vuoksi.

Opetushallituksen määrittelemä vuoden 2023 yksikköhinta ei ole vielä tiedossa. Vuoden 2022 harkinnanvaraisesti korotettu yksikköhinta oli 30 533,62/opiskelija, yhteensä 681 918 €. Hakemus yksikköhinnan harkinnanvaraisesta korotuksesta on jätetty. Laajennetun oppivelvollisuuden vuoksi mm. lukiolaisille myönnettävien majoituskorvausten perusteella on mahdollista hakea myös koulutuksen järjestäjälle kompensaatiota toteutuneista kuluista. Kaiken kaikkiaan muutos on mittava ja tässä vaiheessa kaikkia sen vaikutuksia Utsjoelle hakeutuviin opiskelijamääriin ja talouteen on vaikea ennustaa.

Saamenkielisen ja saamen kielen opetuksen palkkauskustannuksiin opetuksen järjestäjä saa valtionavun syntyneiden palkkauskustannusten mukaan.
Lukion tuntikehys

	lv 2022-2023	lv 2023-2024	lv 2024-2025
suomenkielinen opetus	105	105	105
saamenkielinen opetus	15	15	15

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Lukion arkea ja toimintakulttuuria vakiinnutetaan ja kehitetään. Uuden opetussuunnitelman mukainen opiskelu vakiintuu 1. ja 2. vuosikurssilla. Opiskeluhuollon pedagogisen ja muun tuen kehittäminen on oleellinen osa uutta opetussuunnitelmaa. Lukio-opetuksessa suuntaudutaan koronan jälkeiseen aikaan ja hyödynnetään vierailuja ja vierailijoita.

Taloussuunnitelma 2023 – 2024

Lukio-opetuksen monipuolisuutta kehitetään huomioiden talouden näkökulmat. Utsjoen saamelaislukion paikallista omaleimaisuutta vahvistetaan ja uuden opetussuunnitelman mukaisia sisältöjä kehitetään.

Lukion toimintaedellytykset varmistetaan hakemalla joka vuosi harkinnanvaraista yksikköhinnan korotusta. Lukiota markkinoidaan sekä oman paikkakunnan että muiden paikkakuntien potentiaalisille opiskelijoille, sillä suurempi opiskelijamäärä antaa paremmat taloudelliset toimintaedellytykset ja lisää mahdollisuutta tarjota kursseja opiskelijoille ja kehittää kurssien sisältöjä ja opiskeluympäristöä.

Talousarvion toimintatavoitteet 2024 – 2025

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Opetussuunnitelman käyttöönotto	Opetussuunnitelmatyö jatkuu sen jalkauttamisella arkeen.	Kurssien ja opintojaksojen tarjoaminen yhtä aikaa onnistuu	Kahta LOPSia voidaan toteuttaa jouhevasti siirtymäajan

Opiskeluhuollon paraneminen	Erityisopetuksen ja muun tuen lisääminen lukiossa	Keskeyttäneiden määrän väheneminen ja viihtymisen lisääminen	Pienen oppilaitosyksikön turvallinen, huolehtiva ilmapiiri ja palvelut saadaan meidän vetovoimatekijöiksi.
Saamen kielen opetus	Saamen kielen opetusta taitotasojen mukaan.	Eri tasoisen saamen opiskelun valintojen lukumäärä	Voidaan tarjota useita eri taitotasoja vastaavaa opetusta koko lukuvuoden ajan

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Saamelaislukio	5	5	5	5	5
Yhteensä	5	5	5	5	5

Kielikeskus

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Kielikeskus**
Tilivelvollinen

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot					
Toimintamenot		-34 846	-77 953	-78 733	-79 520
Netto		-34 846	-77 953	-78 733	-79 250

Kielikeskustoiminta aloitettiin vuonna 2022 elinvoiman puolella. Siirto sivistyksen alle tehdään vuoden 2023 alusta.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2023 aikana suunnitellaan toimintaa ja laaditaan tarkempi suunnitelma tuleville vuosille.

Taloussuunnitelma 2023–2024

Varataan talousarvioon toimintaan määrärahat.

Talousarvion toimintatavoitteet 2024–2025

- Toimintaa laajennetaan vuoden 2024 alun jälkeen
- Toteutetaan toimintaa suunnitelman mukaisesti

Sivistyspalvelut – kielikeskus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Toiminnan tavoitteiden ja tehtävien suunnittelu	Yhteiset neuvottelut eri hallintokuntien välillä	Tarkennettu toimintasuunnitelma	Tarkennettu toimintasuunnitelma, jota lähdetään toteuttamaan
Kieliopetus	Järjestetään Saamen kieliopintoja	Toteutuneet kurssit	Enemmän saamen kielen taitoisia henkilöitä Utsjoella
Vapaa-ajantoiminta	Järjestetään saamenkielistä vapaa-ajan toimintaa	Järjestetyt ryhmät	Saamenkielistä palvelua vapaa-ajalle

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Kirjastotoimi**
Tilivelvollinen **Kirjastotoimenjohtaja**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	83 199	64 000	75 800	76 558	77 324
Toimintamenot	-223 814	-240 421	-180 864	-182 673	-184 500
Netto	-140 616	-176 421	-105 064	-106 115	-107 176

Toiminnan kuvaus

Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen.

Kirjastotoiminnassa tavoitteena on edistää virtuaalisen ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä. Asiakkaiden käytössä ovat muun muassa vuorovaikutteinen Finna-järjestelmä sekä useat tietokannat. E-aineiston tarjonta tulee korostumaan tulevina vuosina, etenkin e-lehtien osalta.

Utsjoella kirjaston lainaustoimintaa kehitetään palvelemaan kansalaisia monin tavoin. Kirjastossa on käytettävissä lainausautomaatti, joka tukee kirjaston henkilökunnan työtä sekä nopeuttaa palvelua. Kirjasto on kuntalaisten kohtaamispaikka, joka soveltuu monenlaisten tapahtumien ympäristöksi ja järjestämispaikaksi.

Vuosina 2022–2023 Utsjoen kirjasto tekee lukutaito -yhteistyötä Inarin kunnankirjaston kanssa. Sen lisäksi kirjasto on aloittanut Kirjasto kaverit -toiminnan Kittilän kirjaston kanssa. Kirjasto kaveri -toiminta on Lapin Alueellisen kehittämistehtävän (AKE) järjestämä konsepti, jolla pyritään vahvistamaan Lapin kirjastojen keskinäistä vuorovaikutusta sekä oppimista.

Pohjoismainen kirjastoautotoiminta jatkuu ostopalveluna vuoden 2022 tapaan yhteistyössä Nessebyn ja Tanan kuntien kanssa.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Kehittämistyö toimintaympäristön muutoksiin reagoiden ja asiakkaiden tarpeita vastaten
- Kirjastoautotoiminnan ylläpitäminen sekä kehittäminen
- Omatoimikirjaston rakentuminen
- Yhteistyö Lapin kirjastojen kanssa

Taloussuunnitelma 2023 – 2024

- kehittämistyö toimintaympäristön muutoksiin reagoiden ja asiakkaiden tarpeita vastaten
- osa-aikaisen työntekijän palkkaaminen (tuntityö)
- omatoimikirjaston rakentuminen
- kirjastoautotoiminnan omistajuus yhdessä Tanan ja Nessebyn kuntien kanssa

Talousarvion toimintatavoitteet 2024– 2025

- Kirjaston toimintaa uudistetaan Lapin kirjaston strategian 2021-2024 mukaisesti:
- ”Rohkealla kehittämistyöllä, kokeilukulttuuria tukemalla ja tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntämällä uudistamme palvelujamme ja kohdistamme asiantuntijatyötä toimintaympäristön muutoksia ennakoiden.”

Sivistyspalvelut -kirjasto ja kirjastoauto

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Kirjasto kohtaamispaikkana sekä asiakaslähtöinen kirjaston kehittäminen E-palveluiden kehittäminen	Kirjaston toiminnot vastaamaan tarjontaa sekä nykyaikaiset tilat E-palveluista kertominen ja niistä opettaminen	Kirjaston toimintaan liittyvät tapahtumat. Lapin kirjastojen aktiivinen yhteistyö sekä koulutukset	Kirjasto luontevana poikkeamispaikkana lisää kirjaston käyttöä ja lainausmääriä. Digitaitojen lisääminen
Kirjastoautotoiminnan ylläpitäminen	Reitti- ja aikataulusuunnittelut asiakaslähtöisesti ja ajantasaisen aineiston hankinta	Kuntalaisten tasavertaiset oikeudet kirjastopalveluihin	Kattava palveluntarjonta

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Kirjasto	2	2	2	2	2
Yhteensä	2	2	2	2	2

Liikunta ja nuorisotoimi

Toimielin **Sivistyslautakunta**

Tulosalueen nimi Liikunta- ja nuorisotoimi
Tilivelvollinen Vapaa-aikasihteeri

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	153 566	68 926	45 694	46 151	46 612
Toimintamenot	-381 328	-331 606	-349 663	-353 159	-356 691
Netto	-227 762	-262 680	-303 969	-307 009	-310 079

Toiminnan kuvaus

Vapaa-aikasihteerin tehtäväalueeseen kuuluu nuoriso-, liikunta- sekä kulttuuri- ja elokuvatoimi. Liikuntatoimeen kuuluu liikuntatyön lisäksi vastata Utsjoen uimahallista ja liikuntasalista, kuntosaleista Utsjoella, Karigasniemellä ja Nuorgamissa sekä Karigasniemen liikuntahalli Njállasta.

Liikuntatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä Utsjoen kuntalaisten liikunnan harrastamiseen kehittämällä paikallista ja alueellista liikunta-alan yhteistyötä, tukemalla yhdistystoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä erilaisia liikuntaan liittyviä tapahtumia. Huomion kohteena ovat kaikki ikäryhmät. Tärkeimpinä haasteina on saada lapset ja nuoret suhtautumaan myönteisesti liikuntaharrastukseen sekä saada aikuisväestö aktivoitua terveysliikunnan pariin. Palveluiden tarjonnassa huomioidaan erilaiset erityisryhmät.

Utsjoen nuorisotoimen tavoitteena on ylläpitää ja kehittää nuorisotyötä sekä luoda toimintaedellytykset nuorisovaltuustolle (NuVa). Kunnassa työskentelee nuorisotyöntekijä, joka tekee 50 % työajastaan etsivää nuorisotyötä. Utsjoen kirkonkylällä sijaitsee nuorisotila Wørtti. Wørtin lisäksi nuorisotyöntekijä pitää nuorteniltoja myös Karigasniemellä ja Nuorgamissa. Nuorisotyö edistää nuorten hyvinvointia ja omaa aktiivisuutta. Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää sosiaalityötä, jonka tavoitteena on päihdeongelmien, syrjäytymisen ja työttömyyden ehkäisy.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Liikuntatoimen tavoitteena on vakiinnuttaa ja kasvattaa Pohjoisen Vahvin kilpailusta kilpailijoita ja katsojia kiinnostava koko perheen tapahtuma. Lisäksi vuonna 2023 toteutetaan Utsjoelle nuorten toivoma ulkokuntosali.

Nuorisotoimen tavoitteena on saada hankerahoitus koulunuorisotyöntekijän palkkaamiseksi.

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

Liikuntatoimen harrastusmahdollisuuksien monipuolistaminen ja liikkumiseen motivoivien lähiliikuntapaikkojen kehittäminen kuntalaisille.

Sivistyspalvelut - Liikunta ja nuorisotoimi

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso

Pohjoisen Vahvin kilpailun kehittäminen	Uusien yhteistyökumppanien hankkiminen, kisojen tunnettavuuden parantaminen.	Kilpailijoiden ja katsojien määrä tapahtumassa. Voimalajeja harrastavien kuntalaisten määrä.	Pohjoisen Vahvin kilpailu vakiintuu ja kehittyy kilpailijoita ja katsojia kiinnostavaksi kesätapahtumaksi. Tapahtuma kiinnostaa myös Utsjoen ulkopuolella.
Liikuntapaikkojen kehittäminen	Ulkokuntosalin rakentaminen Utsjoen kylälle. Olemassa olevien liikuntapaikkojen kunnostus tarpeen mukaan.	Käyttöaste.	Kaikille kuntalaisille löytyy sopiva liikuntapaikka.

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Vapaa-aikasihteeri	1	1	1	1	1
Nuorisotyöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

Vapaa-ajan hankkeet

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Vapaa-ajan hankkeet**
Tilivelvollinen **Vapaa-aikasihteeri**

Toiminnan kuvaus

Lasten ja nuorten harrastustoimintaan sekä nuorisotyöhön haetaan vuosittain avustuksia, hankkeiden avulla pystytään palkkaamaan lisää henkilöstöä nuorisotyöhön.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Ehkäistään nuorten syrjäytymistä
- Vähennetään koulukiusaamista ja lasten ja nuorten yksinäisyyttä
- Aktivoidaan lapsia ja nuoria harrastustoimintaan
- Lisätään kuntalaisten liikuntaa monipuolistamalla liikuntapaikkoja

Sivistyspalvelut – Vapaa-ajan ja kulttuurin projektit

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Etsivä nuorisotyö	Tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä palvelujen ja muun tuen piiriin.	Ohjauksen ja tuen tarjoaminen sitä tarvitseville nuorille.	Ei yhtään syrjäytynyttä nuorta Utsjoen kunnassa.
Koulunuorisotyö	Koulujen yhteisen nuorisotyöntekijän palkkaaminen.	Toiminnan vaikuttavuus nuorten hyvinvointiin kouluissa. Koulujen ja nuorten antama palaute.	Kaikilla nuorilla on hyvä olla koulussa.
Harrastamisesta virtaa 2	Järjestetään nuorille ja lapsille harrastustoimintaa koulupäivän yhteyteen.	Lasten ja nuorten osallistuminen kerhoihin, niistä annettu palaute.	Jokaisella lapsella ja nuorella on mielekäs harrastus.
Ulkokuntosali Utsjoelle	Toteuttaa nuorten kanssa ideoitu ja Leaderin rahoittama ulkokuntosali.	Käyttöaste.	Liikuntapaikkojen monipuolistuminen ja kuntalaisten liikkumisen lisääntyminen.

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Koulunuorisotyöntekijä	1	1	1	1	0
Etsivä nuorisotyöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Liikunnanohjaaja	0,5	0,5	0	0	0
Yhteensä	2	2	1,5	1,5	0,5

Kansalaisopisto

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Kansalaisopisto**
Tilivelvollinen **Sivistysjohtaja-rehtori**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	4 216	1 886	1 800	1 818	1 836
Toimintamenot	-26 828	-37 382	-36 179	-36 541	-36 906
Netto	-22 613	-35 496	-34 379	-34 723	-35 070

Toiminnan kuvaus

Vapaa sivistystyö edistää yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Vapaan sivistystyön koulutus on omaehtoista ja se on tarkoitettu kaikille iästä riippumatta. Utsjoella vapaan sivistystyön koulutuksesta vastaa Utsjoen kansalaisopisto.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Opetusta kaikilla kylillä
- Yhteistyö Lapin opistopiirin kanssa
- Kurssien suunnittelussa ja tarjonnassa huomioidaan kunnan kaksikielisyys sekä kuntalaisten toiveet
- Opetustarjonnan kasvattaminen ja monipuolistaminen
- Tiedotuksen selkeys
- Musiikin opetuksen monipuolistaminen
- Toimintojen yhteensovittaminen vapaa-aika-, liikunta- ja kulttuuritoimen sekä kielikeskuksen kanssa.

Taloussuunnitelma 2023 – 2024

- Talousarvioon varataan määräraha tarjonnan kasvattamiseen
- Haetaan valtionosuusrahoitukseen korotusta

Sivistyspalvelut – kansalaisopisto

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Opetustarjonnan laajentaminen kaikissa kylissä	Järjestetään opetusta toiveiden mukaan resurssien puitteissa.	Toteutuneet tunnit	Koulutuksen parempi kohdentuminen ja tasa-arvoisuus.
Etäopetus opetustarjonnassa	Selvitetään etäopetuksen mahdollisuudet Utsjoen kunnassa	Toteutuvat etäopetusjaksot.	Etäopetuksella laajennetaan koulutusmahdollisuuksia.

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Rehtori	0,8	0,8	0,15	0,25	0,25
Sivistystoimen kanslisti			0,35	0,35	0,35
Musiikinopettaja			0,3	0,3	0,3
Yhteensä	0,8	0,8	0,7	0,9	0,9

Tekninen lautakunta

Tekninen toimi

Toimielin **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi **Tekninen toimi**
Tilivelvollinen **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	65 678	28 821			
Toimintamenot	-307 611	-273 879	-56 194	-56 756	-57 323
Netto	-241 933	-245 058	-56 194	-56 756	-57 323

Toiminnan kuvaus

Tekninen toimen tehtävänä on huolehtia mm. palo- ja pelastustoimesta, joka toimii kokonaisuudessaan Lapin Liiton alaisuudessa**.**

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Tekninen toimi toimii kunnan infran hyväksi ja taloudellisesti kestävästi

Rakennusvalvonta

Toimielin **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi **Rakennusvalvonta**
Tilivelvollinen **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	23 777	20 000	23 000	23 230	23 462
Toimintamenot	-109 054	-84 717	-179 958	-181 757	-183 575
Netto	-85 278	-64 717	-156 958	-158 527	-160 112

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta toimii rakennusvalvontaviranomaisen eli teknisen lautakunnan alaisuudessa, jonka tehtävänä on huolehtia rakentamista koskevien lupien käsittelystä sekä ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

Sähköisten palveluiden käyttöönoton tehostaminen rakennusvalvonnassa.

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

Rakennuslupien käsittely ja arkistoinnin siirtäminen sähköiseen muotoon. Lupapiste.fi-kauppa käytössä.

Tilapalvelu

Toimielin **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi **Tilapalvelu**
Tilivelvollinen **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	1 096 463	1 041 470	1 453 800	1 468 338	1 483 021
Toimintamenot	-1 246 774	-1 125 595	-1 583 075	-1 598 906	-1 614 895
Netto	-150 311	-84 125	-129 275	-130 568	-131 874

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimen tehtävänä on huolehtia kunnan infrastruktuurin toimivuudesta, turvallisesta ja terveellisestä asuinympäristöstä sekä kiinteistönhoidon tehtävistä.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitosuunnitelma sekä strateginen päätös kiinteistöjen ylläpidosta
- Päätökset kunnan omistamien tarpeettomien rakennusten käyttötarpeesta, myynnistä tai purusta.
- Toteutetaan henkilöstön koulutussuunnitelman mukaisesti lakisääteiset koulutukset ja sekä ammattitaidon päivittämiseen liittyvät koulutukset

Taloussuunnitelma 2023 – 2024

Taloudelliset edellytykset kunnan jäljelle jäävien rakennusten kunnossapidosta.

Jätehuolto

Toimielin **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi **Jätehuolto**
Tilivelvollinen **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	284 352	315 300	316 860	320 029	323 229
Toimintamenot	-352 279	-302 250	-292 906	-295 835	-298 793
Netto	-67 927	13 050	23 954	24 194	24 436

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastaa kunnan jätehuollosta. Toiminta ostetaan ulkopuoliselta palveluntarjoajalta, laskutus ja asiakaspalvelu hoidetaan kunnassa. Reskontran ja perinnän hoitaa Sarastia Oy.

Talousarviovuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet

- Lajittelun ja kierrätyksen vaikutuksesta tavoitteena on saada edelleen kotitalousjätteen määrä pienenemään.
- Siirtokuormaus- ja hyötyjäteaseman jätteiden vastaanottoon ja valvontaan tulee panostaa niin, että toiminta on ympäristöluvan mukaista.

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

Saattaa jätehuollon tila vakaalle pohjalle ja toiminta vakiinnutettua.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso
Kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitosuunnitelma sekä strateginen päätös kiinteistöjen ylläpidosta	Korjaussuunnitelman pohjalta priorisoidaan kohteet ja käynnistetään suunnitelman mukaiset toimenpiteet	Investointiesitykset Korjaustoimenpiteet	Investointiesitykset tehty Korjaustoimenpiteet käynnistyneet
Sähköisten palveluiden käyttöönoton tehostaminen rakennusvalvonnassa Rakennuslupien sähköinen arkisto	Tiedottaminen sähköisten palveluiden käyttöönotosta Siirtyminen sähköisen arkiston käyttöön Arkistointisuunnitelman laadinta	Sähköisen palvelun käyttöönotto Arkisto sähköisessä muodossa Arkistointisuunnitelma	Sähköinen palvelu käytössä Toimenpiteet suoritettu Suunnitelma valmis
Karigasniemen asemakaavan laatiminen	Asemakaavan laatiminen käynnistyy v. 2020	Asemakaavan laatiminen	Asemakaavan laatiminen käynnistynyt v. 2020 asemakaava valmistuu v. 2023
Maakuntakaava	Edunvalvontatehtävä kunnanvaltuuston linjausten pohjalta	Aktiivinen osallistuminen ohjausryhmä-työskentelyyn	Utsjoen kunnan näkökulmat huomioitu Pohjois-Lapin maakuntakaavassa
Opasteiden kehittäminen	Saamenkieliset opasteet kielilain mukaisesti Koulun opasteet	Opasteet hankittu	Opasteet paikallaan
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen	Kyläillat ja kyläkierrokset Yhteydenpito yrittäjien kanssa yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa	Osallistuminen kyläkierroksiin Yrittäjätilaisuuksiin osallistuminen	Kyläkierrokseen osallistuminen (1 krt/v.) Yrittäjätilaisuuksiin osallistuminen (1 krt/v.)

Organisaation sisäisten tukipalveluiden tuottaminen	Hallintokuntien kuulemisen kehittäminen – hallintokuntien henkilöstökokouksiin osallistuminen	Osallistuminen henkilöstökokouksiin	Osallistuminen vuosittain henkilöstökokouksiin
Utsjoen kunnan tyhjilleen jäävien rakennusten/ rakennusosien kohtalo	Myynti-/ purkupäätökset		Tarpeettomien rakennusten myynti tai purku toteutettu
Sähköisen huoltokirjan (Granlund Manager) käytön tehostaminen kiinteistöhuollossa	Koulutetaan kaikki kiinteistön käyttäjät järjestelmän käyttämiseen (asiakkaat, kiinteistöhuolto, siivoojat)	Kaikki käyttävät järjestelmää	Kiinteistöihin liittyvä tieto löytyy keskitetysti samasta paikasta
Tilapalveluliikelaitok-sen organisointi ja täytäntöönpano (kunnan kiinteistöt)		Liikelaitos perustettu	Liikelaitos perustettu

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	**Toimenpiteet**	**Mittari / arviointikriteeri**	**Tavoitetaso**
Työntekijöiden henkilöstökoulutus	Lakisääteiset koulutukset ja ammattitaidon päivittäminen - tarkennetaan henkilöstökoulutus-suunnitelman yhteydessä) Talotekniikka Siivousosaaminen Rakennusvalvonta Hankintalaki – koulutus Korttikoulutus	Koulutuksiin osallistuminen Kunnan yleinen hankintalakikoulutus Korttikoulutus	Henkilöstö osallistuu joka toinen vuosi oman alan koulutukseen Osallistutaan koulutukseen Henkilöstön korttikoulutukset suoritettu
Työhyvinvointi / johtaminen	Kehityskeskustelujen vakiinnuttaminen Työolosuhteet – työergonomian	Kehityskeskustelut Kartoitus ja kalustehankinnat	Kehityskeskustelut käyty koko henkilöstön kanssa Työergonomiakartoituk set tehty kaikkien henkilöstöryhmien

	kartoittaminen ja kalusteiden uusiminen		osalta ja kalustehankinnat toteutettu

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimialajohtaja	1	1	0,2	0,2	0,2
Rakennustarkastaja	1	1	0,6	0,6	1
Riinteistöinsinööri			1	1	1
Kanslisti	1	1	1	1	1
Talonmies	4	4	4	4	4
Ulkoliikuntapaikkojen hoitaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Siivooja	5,5	6	6	6	6
Yhteensä	12,0	13,5	13,5	13,5	13,5

Tuloslaskelma

	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	5 017 077	4 583 855	3 798 530	3 836 515	3 874 880
Myyntituotot	883 709	798 650	399 310	403 303	407 336
Maksutuotot	485 310	456 186	66 500	67 165	67 837
Tuet ja avustukset	2 522 527	2 273 674	1 863 820	1 882 458	1 901 283
Muut toimintatuotot	1 125 532	1 055 345	1 468 900	1 483 589	1 494 425
TOIMINTAKULUT	-16 836 700	-16 318 218	-9 053 126	-9 145 676	-9 237 136
Henkilöstökulut	-8 348 914	-8 397 916	-4 856 736	-4 905 304	-4 954 357
Palvelujen ostot	-6 094 527	-5 637 838	-2 226 892	-2 251 181	-2 273 693
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 144 391	-1 050 582	-950 886	-960 394	-970 001
Avustukset	-249 399	-270 000	-114 000	-115 140	-116 291
Muut toimintakulut	-999 489	-961 882	-904 612	-913 658	-922 795
TOIMINTAKATE	-11 819 642	-11 734 363	-5 254 596	-5 309 161	-5 362 256
VEROTULOT	4 751 650	5 030 000	2 500 000	2 500 000	2 525 000
VALTIONOSUUDET	7 453 970	7 621 889	3 716 161	3 716 161	3 716 161
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-84 409	-74 975	-101 250	-91 750	-81 750
Korkotuotot	3 761	2 500	2 000	2 000	2 000
Muut rahoitustuotot	15 027	13 500	2 500	2 500	2 500
Korkokulut	-98 061	-88 175	-100 500	-93 500	-83 500
Muut rahoituskulut	-5 136	-2 800	-5 250	-2 750	-2 750
VUOSIKATE	301 569	842 551	860 315	815 250	797 155
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-762 603	-815 000	-825 000	-805 000	-785 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-762 603	-815 000	-825 000	-805 000	-785 000
TILIKAUDEN TULOS	-461 034	29 365	35 315	10 250	12 155
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	10 913				
Poistoeron muutos					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-450 121	27 551	35 315	10 250	12 155

Rahoituslaskelma

	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
RAHOITUSLASKELMA				
KUNNAN TOIMINTA				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-842 551	-860 315	-815 250	-797 155
Investointien rahavirta				
Investointimenot	1 257 800	294 685	435 000	624 000
Rah. osuus investointimenoihin	-67 200	-91 000	-10 500	-113 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	348 049	-656 630	-390 750	-286 155
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		-250 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 005 613	907 468	905 712	930 990
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Rahoituksen rahavirta	1 005 613	657 468	905 712	930 990
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 353 662	838	514 962	644 835

Investointiohjelma

INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2023 – 2026							
Hinnat ilman arvonlisäveroa							
Hanke	**Aloitusvuosi,**	**Kokonais-**					
	hankintavuosi	**kustannus**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**Rahoitus**
Kunnanhallitus							
Palvelinten päivitys	2023	5 000	**5 000**	5 000			
Kuntatietoraportoinnin muutokset palkkajärjestelmään	2024	80 000		80 000			
Dynasty-tiedonhallintajärjestelmän päivitys	2024			25 000			
Sivistyslautakunta							
Omatoimikirjasto	2023	20 000	**20 000**				14 000
Tekninen toimi							
Utsjokisuun koulun jäljelle jäävän osan kunnostaminen	2020	436 000		189 000	135 000		
Karigasniemen urheilukenttä	2024	52 000		5 000	47 000		16 500
Nuorgamin liikuntahallin suunnittelu	2024	10 000		10 000			
Nuorgamin liikuntahallin rakentaminen	2026	600 000				600 000	180 000
Eteläisen Ailigastalon esteettömyysluiska	2024	33 000		33 000			9 000
Kuntokorjaukset (PTS 10v)	2018	500 000	**50 000**	50 000	50 000	50 000	
Karigasniemen asemakaava	2020	100 000	**60 000**				
Onnelan kammin alueen kunnostus	2024	8 000		8 000			
Kirkonkylän kaavateiden katuvalaistus	2022	56 000		20 000			
Kirkonkylän kuntoradan polttimoiden uusiminen	2023	10 000	**10 000**				
Molokkien/jätesäiliöiden hankinta	2021	15 000		10 000			
Paloasematallien saneeraus	2023	30 000	**30 000**				
Utsjokisuun koulun, Ailigastalojen ja vuokratalon maalämpö	2022	440 000	**18 000**		392 000	30 000	110 000
Utsjoen kirkonkylän ulkokuntosali	2023	30 000	**30 000**				27 500
Isonkivenvaara	2022	72 579	**71 685**				45 000
Kirjastotilojen laajentaminen	2026	130 000				130 000	
YHTEENSÄ			**294 685**	**435 000**	**624 000**	**810 000**	**402 000**
Rahoitusosuus investointeihin			**91 000**	10 500	113 000	187 500	
Netto			**203 685**	**424 500**	**511 000**	**622 500**	

Hankeohjelma

	Menot	Tulot Eu /Valtio	Tulot muut	Netto
Elinvoimalautakunta				
Työhyvinvointia saamelaisalueelle	56 563	45 251		11 312
Työhyvinvointia saamelaisalueelle flat rate	1 519	1 215		304
uDigi	92 002	82 801		9 201
uDigi flat rate	9 944	8 950		994
uKoordinaatio	46 783	37 426		9 357
uKoordinaatio flat rate	18 713	14 970		3 743
uYritys	117 840	106 056		11 784
uYritys flat rate	15 817	14 235		1 582
uPyöräily	118 035	94 429		23 606
uPyöräily flat rate	47 214	37 771		9 443
Turvallinen pyörämatkailu	27 585	27 585		0
Turvallinen pyörämatkailu flat rate	1 678	1 678		0
Leader ja muut hankkeet	17 156	0		17 156
Sivistyslautakunta				
Kielipesä Utsjoki	81 879	67 472	2 500	11 907
Kielipesä Karigasniemi	124 220	103 037	3 000	18 183
Kielipesä Nuorgam	90 470	74 350	3 000	13 120
Kaksivuotinen esiopetus 5-vuotiaille	18 000	18 000		0
Saamen kielen etäopetuksen vahvistaminen	194 700	174 000	15 000	5 700
Utsjoen Lumo 2023	21 500	15 000		6 500
Harrastamisesta virtaa 2	17 118	13 694		3 424
Etsivä nuorisotyö	20 994	15 000		5 994
YHTEENSÄ	**1 139 730,00**	**952 920,00**	**23 500,00**	**163 310,00**